

Звіт про діяльність Харківського національного медичного університету у 2024 році

Харківський національний медичний університет у 2024 р. проваджував свою діяльність на підставі Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову та науково-дослідну діяльність», інших нормативно-правових актів України та Статуту університету.

Цей рік університет продовжував працювати, перебуваючи безпосередньо поблизу зони бойових дій. Організація діяльності закладу та впровадження відповідних заходів дозволили зберегти основу кадрового і наукового потенціалу, матеріальні та інтелектуальні цінності, розвинути різні форми міжнародної співпраці із закордонними колегами та закладами.

Заклад у 2024 р. покращив свої позиції у рейтингах. За показниками рейтингу «Топ-200 Україна 2024» університет посів 22-е місце серед вишів України (23 місце у 2023 р.). Серед медичних ЗВО країни університет зберіг за собою 3-є місце. У консолідованому рейтингу закладів вищої освіти України у 2024 р. університет посів 21-е місце серед вишів України, перемістившись з 31-го, на якому знаходився у 2023 р. Серед медичних шкіл країни університет перемістився на 3-є місце з 6-го. За критеріями рейтингу uniRank університет має 36 позицію зі 190 ЗВО України та першу- серед медичних. Університет продовжує демонструвати високі показники публікаційної активності, зокрема за кількістю цитувань та публікацій (Індекс Гірша виріс і складає: Scopus – 63 (↑ 10), Web of Science – 48 (↑ 3)). У рейтингу університетів України за показниками Scopus (2024) ХНМУ піднявся на 4 сходинки у порівнянні з минулорічними результатами і займає загальну 13 позицію, тримаючи 3 місце серед медичних вишів; за результатами Ukrainian National H-index Ranking ХНМУ увійшов в Топ 20 вишів України; у глобальному рейтингу наукових установ Scimago Institutions Rankings 2024 ХНМУ посів 27 місце серед 49 представлених ЗВО України та 3 – серед 8 представлених медичних вишів України.

Зберігає університет свої позиції і на міжнародному полі. Співпраця із закордонними інституціями реалізувалася за 48 діючими договорами (меморандумами).

ХНМУ реалізує освітню діяльність за 23 освітніми програмами, частка акредитованих програм складає 100% та має міжнародне визнання якості освітньої діяльності, що підтверджено чинним сертифікатом міжнародної інституціональної акредитації (НААР/IAAR).

Структура університету відповідає статутним завданням університету та представлена 3 ННІ (Навчально-науковий інститут з якості освіти, Навчально-науковий інститут з підготовки іноземних громадян, Навчально-науковий інститут післядипломної освіти), 5 факультетами, 85 кафедрами, 3 клініками та клінічними центрами, 2 НДІ (Навчально-дослідний інститут гігієни праці та професійних захворювань, Науково-дослідний інститут експериментальної та клінічної медицини), Українським інститутом мітохондріальної та епігеномної медицини, 5 центрами соціального та медичного спрямування. Відповідаючи на

виклики часу, в університеті працюють Навчально-тренувальний центр тактичної медицини ХНМУ та Центр психічного здоров'я ХНМУ.

Кадрова політика

Одним з головних питань року залишалося збереження професорсько-викладацького складу університету. Впровадження кадровою службою цілеспрямованих та послідовних управлінських рішень дозволило максимально зберегти існуючий кадровий склад.

Усі науково-педагогічні працівники університету працюють за відповідними трудовими договорами (контрактами), які укладені за результатами конкурсного відбору. Впродовж звітного року було організовано один конкурсний відбір, за результатами якого були заповнені вакантні посади НПП, а також обрані завідувачі 7 кафедр.

На кінець 2024 р. в університеті навчально-виховний процес забезпечували 878 (1027 у 2023 р.) штатних викладачів, зокрема, докторів наук – 166 (18,9%) (210 (20,8%) у 2023 р.), кандидатів наук – 569 (64,80%) (591 (57,55%) у 2023 р.). Частка викладачів з науковими ступенями та вченими званнями становила 83,71% (74,9% у 2023р.). Не мають наукового ступеня 143 (16,28%) (224 (21,81%) у 2023 р.) (табл. 1). За сумісництвом в університеті працювало 162 (153 у 2023 р.) викладачі, зокрема, 47 (29,01%) (51 (33,33% загальної кількості сумісників) у 2023 р.) докторів наук, 87 (53,70%) (78 (50,98%) у 2023 р.) кандидатів наук. Не мають наукового ступеня серед сумісників 28 (17,28%) (24 осіб (15,69%)).

Таблиця 1

Показники, що характеризують кадровий склад викладачів університету

Кількість викладачів	2022	2023	2024
За основним місцем роботи	1155	1027	878
Працюють за сумісництвом	183	153	162
Штатні викладачі, які не мають наукового ступеня (<i>питома вага від загальної кількості штатних викладачів</i>)	189 (16,36%)	224 (21,81%)	143 (16,28%)
Кількість викладачів, які володіють англійською мовою	735 (63,63%)	672 (65,43%)	587 (56,44%)
- з них мають міжнародні сертифікати на рівні не нижче B2	425 (57,82%)	391 (58,18%)	339 (57,7)

Наразі серед співробітників університету – 3 дійсні члени (академіки) НАМН України (О.М. Біловол, В.В. Бойко, Ю.І. Караченцев), 3 члени-кореспонденти НАМН України (О.Я. Гречаніна, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов), 9 лауреатів Державної премії України (В.В. Бойко, О.М. Біловол, О.Я. Гречаніна, І.А. Криворучко, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, В.О. Сипливий), 20 заслужених діячів науки і техніки України (О.М. Біловол, В.В. Бойко, О.Я. Гречаніна, Л.В. Журавльова, П.Г. Кравчун, І.А. Криворучко, В.І. Лупальцов, В.В. М'ясоєдов, С.І. Шевченко, Т.В. Фролова, Ю.І. Караченцев, К.І. Бодня, М.О. Корж, А.С. Опарін, Т.М. Клименко, Г.І. Гарюк, М.М. Велигоцький), 2 заслужені працівники освіти України (Ю.О. Садовниченко, В.А. Капустник), 25 заслужених лікарів України (В.М. Лісовий, А.М. Дащук, О.М. Біловол, М.І. Березка,

Н.М. Андон'єва, К.М. Сокол, Ю.В. Одинець, Г.Р. Муратов, О.М. Пісоцький, В.М. Чеверда, В.О. Прасол, В.В. Кучерявченко, В.В. Негодуйко, А.О. Черняєва, І.П. Дунаєва, Р.А. Сафонов, Н.О. Кравчун, Ю.Г. Федченко, О.Є. Гавриков, В.Г. Карпенко, В.В. Слюсар, М.М. Хаустов), 1 заслужений працівник фармації України (Т.І. Єрмоленко), 2 заслужені працівники охорони здоров'я України (В.Т. Поліщук, Е.М. Хорошун). 15 співробітників університету наразі перебувають у лавах ЗСУ.

При впровадженні різноманітних питань кадрової політики Університет продовжує зосереджуватися на реалізації заходів не тільки з метою збереження, а й омолодження складу викладачів, залучення до педагогічної роботи молодих фахівців, їх професійного навчання та зростання (табл. 2). Керівники кафедр, підрозділів, структурних об'єднань працюють зі здобувачами та випускниками, залучаючи їх до наукової роботи на кафедрах, заохочуючи до вступу до аспірантури та докторантури (табл. 3). До викладацької діяльності залучаються також випускники інших закладів вищої освіти, лікарі закладів охорони здоров'я.

Таблиця 2

Кількість викладачів пенсійного віку

	2022	2023	2024
Мають пенсійний вік (% від загальної кількості викладачів)	294 (25,42%)	252 (25,2%)	259 (24,9%)

З 85 кафедр університету 75 очолюють доктори наук та 10 – кандидати наук.

Таблиця 3

Характеристика кадрового складу завідувачів кафедр

Завідувачі кафедр	2022	2023	2024
Усього	97	88	85
Пенсійного віку (% від загальної кількості завідувачів кафедр)	43 (44,33%)	48 (54,54%)	44 (51,76%)
Доктори наук (% від загальної кількості завідувачів кафедр)	86 (89%)	79 (90%)	75 (88,23%)
Особи без вченого звання професора та наукового ступеня доктора наук (% від загальної кількості завідувачів кафедр)	11 (11%)	9 (10%)	10 (11,76%)

Питання дотримання вимог трудової дисципліни в умовах продовження дії в країні воєнного стану постійно знаходилося під контролем керівництва та кадрової служби. Ця робота ґрунтується на виконанні вимог чинного законодавства, зокрема – вимог КЗпП України, Колективного Договору між адміністрацією та профспілкою працівників університету. З метою контролю дотримання трудової дисципліни в університеті використовуються технічні рішення (АСУ, Moodle тощо). На кафедрах, у службах та підрозділах ведуться табелі обліку робочого часу, які щомісячно надаються до відділу кадрів на перевірку та є підставою для нарахування заробітної плати.

У звітному періоді повернулася до Харкова значна частина співробітників, які вимушені були евакуюватися на початку військових дій. З близько 270 викладачів, які на початок 2023 р. перебували в інших регіонах країни, на кінець звітнього року залишаються за межами Харківської області 98 осіб, а чисельність

тих викладачів, які виїхали за межі України (у 2023 р. таких було 66) скоротилось до 59. З метою збереження кадрового потенціалу науково-педагогічним працівникам, які вимушено покинули країну, надано різні форми відпусток або тимчасово призупинено трудові відносини до повернення на територію України.

Розвиток людського капіталу ХНМУ відбувається у формі здобуття другої вищої освіти та підвищення кваліфікації науково-педагогічними та педагогічними працівниками Університету.

У ХНМУ реалізуються дві акредитовані освітньо-професійні програми другого (магістерського) рівня, за якими здійснюється здобуття другої вищої освіти – «Педагогіка вищої школи» та «Управління у сфері охорони здоров'я».

Підвищення кваліфікації за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка у ХНМУ здійснюється з метою приведення загальних та професійних компетентностей науково-педагогічних та педагогічних працівників у відповідність до Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610, на підставі ліцензії на освітню діяльність у сфері вищої освіти та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, розширеної згідно з Наказом МОН України від 10.09.2020 № 221-л. Згідно з Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників ХНМУ основними формами підвищення кваліфікації є участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, стажування, підвищення психолого-педагогічної майстерності, інформальна освіта, зокрема участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, тощо.

В університеті діють сертифіковані програми розвитку педагогічної майстерності: Школа молодого викладача, Школа досвідченого лектора, а також спеціалізовані курси, зокрема, дистанційний курс «Основи методології розробки електронних курсів у сфері медичної освіти» тощо. У звітному періоді 580 НПП отримали знання на заходах БПР у провідних провайдерів освітніх послуг щодо розвитку професійної, цифрової, мовленнєвої компетентностей, зокрема, 335 співробітників скористалися можливостями внутрішньої системи підвищення кваліфікації (педагогічної). Загальна кількість отриманих сертифікатів становить 762.

Освітня діяльність університету

У 2024 р. університет продовжував освітню діяльність за всіма ліцензованими напрямками. Незважаючи на складні безпекові умови, реалізовувалися заходи із забезпечення якості освіти, максимального наближення її до стандартів європейського рівня. Впроваджувалися заходи з удосконалення політики формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів освіти, що в сучасних умовах стало найактуальнішим завданням з огляду на питання збереження контингенту здобувачів освіти. Увагу було зосереджено на студентоцентрованості освітнього процесу. В університеті, враховуючи виклики сьогодення, постійно оновлюється та оптимізується цифрове освітнє середовище, реалізуються заходи щодо його доступності для всіх учасників освітнього процесу; здійснюється пошук, розвиток та подальше впровадження новітніх

освітніх технологій; постійно в полі зору знаходиться питання академічної доброчесності; впровадження сучасних засобів моніторингу та підвищення якості навчання і викладання; забезпечення ефективної організації освітнього процесу; підвищення професійного рівня викладацького складу Університету тощо. З метою створення оптимальних умов для опанування практичних навичок частина занять проводилася **у гібридній формі**, що дозволило з урахуванням безпекових умов надати можливість здобувачам освіти відвідувати заняття очно та засвоювати практичні навички з використанням фантомів, тренажерів та інших засобів навчальної симуляції.

Значної уваги в університеті у звітному періоді приділено **розширенню площ укріплень**, облаштованих для проведення аудиторного навчання, що дозволяє залучати до офлайн навчання більшу кількість здобувачів освіти з дотриманням безпекових вимог. За 2024 р. облаштовано ще **3 сховища, усього в університеті 10 сховищ на 2545 посадкових місць, які отримали акти відповідності вимогам ДСНС**.

В університеті створена та постійно вдосконалюється внутрішня система забезпечення якості освіти у відповідності до європейських стандартів та процедур системи зовнішнього забезпечення якості освіти України.

Суворо дотримуються ліцензійні умови щодо оновлення та підтримки в актуальному стані відомостей про наукових, науково-педагогічних (педагогічних) працівників, а також відомостей про матеріально-технічне забезпечення за місцями провадження освітньої діяльності, що здійснюється відповідно до термінів, визначених п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. №1187 (зі змінами) в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

У 2024 р. чотири освітньо-професійні програми **успішно пройшли планові заходи зовнішньої оцінки якості надання освітніх послуг** – процедуру акредитації Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти: ОПП «Сестринська справа», «Соціальна робота» та «Фізична терапія, ерготерапія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ОПП «Лабораторна діагностика» другого (магістерського) рівня вищої освіти. З 2024 р. ХНМУ запровадив три нові ОПП, а саме ОПП «Клінічна психологія» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти та ОПП «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти ХНМУ включає нормативно-правове регулювання принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічні соціологічні опитування всіх учасників освітнього процесу; зміцнення кадрового потенціалу університету; постійне оновлення необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; розвиток інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом та вдосконалення цифрового освітнього середовища; забезпечення публічності інформації та розбудову культури академічної доброчесності.

Координація та організація роботи з питань забезпечення якості освіти та розвитку внутрішньої системи якості освіти в університеті реалізується

Навчально-науковим інститутом якості освіти. Дієвість та ефективність внутрішньої системи забезпечення якості освіти ХНМУ та її відповідність міжнародним стандартам визнана за результатами міжнародної інституціональної акредитації (НААР/IAAR).

Одним з пріоритетних напрямків діяльності університету є формування контингенту здобувачів освіти. Прийом студентів на навчання до Харківського національного медичного університету у 2024 р. здійснювався в умовах воєнного стану з суворим дотриманням вимог чинної законодавчої бази.

Відповідно до плану прийому в рамках ліцензійного обсягу підготовки фахівців вітчизняні студенти вступали до університету на місця державного замовлення та місця навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб на конкурсній основі. Незважаючи на продовження воєнного стану в країні, кількість заяв, поданих для участі у конкурсі до ХНМУ в 2024 р., зросла на 3,1% (2352 заяви) в порівнянні з 2023 р. (2278 заяв).

Традиційно найбільшу кількість заяв (773) було зареєстровано на спеціальність «Медицина», 471 заява подано на спеціальність «Стоматологія», 77 заяв – на спеціальність «Педіатрія». У 2024 р. значно виріс попит на спеціальність бакалаврського рівня «Терапія та реабілітація». На цю спеціальність було подано 290 заяв, що на 21,4% більше, ніж в попередньому році (228 заяв). На спеціальність «Технологія медичної діагностики та лікування» (ОС «Бакалавр») було подано 75 заяв, що на 36% більше, ніж в 2023 р. (55 заяв).

У 2024 р. вперше відкрито набір на освітній ступень «Магістр» за спеціальністю «Технології медичної діагностики та лікування», ОПП «Протезування-ортезування» на місця державного замовлення та за кошти фізичних та/або юридичних осіб. На цю освітньо-професійну програму було подано 22 заяви. Також в цьому році вперше відбувся набір на освітні ступені «Бакалавр» та «Магістр» на спеціальність «Психологія», ОПП «Клінічна психологія» на місця навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Зарахування на навчання на місця державного замовлення проходило в автоматизованому режимі системою ЄДЕБО в межах спільного широкого конкурсу для ЗВО сфери підпорядкування МОЗ України та МОН України за відкритими пропозиціями «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» (ОС «Магістр»), «Технології медичної діагностики та лікування», «Терапія та реабілітація» (ОС «Бакалавр») на підставі конкурсного балу з урахуванням пріоритету заяви в один етап та, вже вдруге, за фіксованою пропозицією «Терапія та реабілітація», «Технології медичної діагностики та лікування», ОПП «Протезування-ортезування» (ОС «Магістр») згідно з рейтинговим списком.

За результатами адресного розміщення Державного замовлення (широкого конкурсу) на місця державного замовлення до нашого університету були зараховані 336 вступників, що складає 85,5% від 393 рекомендованих до зарахування. Процес зарахування на місця навчання за державним замовленням до ХНМУ відбиває загальні закономірності вступної кампанії до медичних ЗВО України 2024 р. Близькість розташування університету до зони активних бойових дій значним чином впливає на вибір вступників ЗВО, проте слід відмітити, що серед вступників, рекомендованих на навчання в 2024 р. до ХНМУ за державним

замовленням, 79,7% отримали рекомендацію за першим пріоритетом, що свідчить про високий попит на освітні послуги ХНМУ серед вступників України з високими результатами НМТ/ЗНО та ефективність проведення вступної кампанії. У звітному періоді на місця навчання за державним замовленням зараховано 339 студентів, серед яких за ступенем освіти «Бакалавр»: спеціальність «Технології медичної діагностики та лікування», ОПП «Лабораторна діагностика» прийнято 5 здобувачів; «Терапія та реабілітація» – 45; за ступенем освіти «Магістр»: спеціальність «Стоматологія» – 5, «Педіатрія» – 6, «Медицина» – 217, «Терапія та реабілітація» – 50, «Технології медичної діагностики та лікування», ОПП «Протезування-ортезування» – 8.

Не зважаючи, що місце розташування університету знаходиться близько до території активних бойових дій, відповідно до статистичних даних Міністерства охорони здоров'я України, наш університет за загальною кількістю зарахованих входить в ТОП-5 медичних університетів України та займає перше місце серед медичних закладів вищої освіти Східної України.

У звітному році **правом на переведення на вакантні місця** державного замовлення, яке передбачено чинним законодавством для пільгових категорій осіб, з числа студентів, зарахованих на навчання на 1 курс за кошти фізичних та/або юридичних осіб, скористалася 1 студентка на спеціальності «Терапія та реабілітація» (ОС «Бакалавр»).

На місця навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб у 2024 р. зараховано 454 вітчизняних студентів, що на 21,6% більше, ніж у попередньому році (356 студентів).

У 2024 р. набір **іноземних громадян** та осіб без громадянства на навчання до ХНМУ проводився на акредитовані освітні програми в рамках відповідного ліцензійного обсягу з суворим дотриманням чинного законодавства України і характеризувався значними організаційними труднощами, обумовленими умовами воєнного стану в Україні. Прийом документів здійснювався за ОПП «Медицина», «Стоматологія» ОС «Магістр», ОПП «Медсестринство» ОС «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти.

Загалом у звітному році було прийнято 20 іноземних громадян, з них на ОПП «Медицина» – 17 здобувачів, на ОПП «Стоматологія» – 3. Країни походження іноземних здобувачів за результатами набору 2024 р. мають таке представлення: Азербайджан – 7 осіб; Великобританія – 1 особа; Лівія – 1 особа; Марокко – 4 особи; Норвегія – 1 особа; Оман – 1 особа; Польща – 2 особи; Сирія – 2 особи; Туреччина – 1 особа.

У цілому, за результатами вступної кампанії 2024 р. до Харківського національного медичного університету на навчання зараховано 810 студентів, з яких 790 вітчизняних студентів, зокрема, за державним замовленням – 336 та на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб – 454.

Велику увагу було приділено інформаційному супроводу вступної кампанії. Хід вступної кампанії було детально висвітлено на стендах Приймальної комісії, у засобах масової інформації (телебачення, радіо) в соціальних мережах (Facebook, Telegram, Instagram), на офіційному вебсайті університету, на сайтах Education.ua, Abiturients.info. Працювали консультаційний центр та телефони Приймальної

комісії ХНМУ. Уся інформація про вступників вносилася до ЄДЕБО в режимі реального часу.

На кінець 2024 р. **загальний контингент студентів університету** становив 3631 особи, зокрема, вітчизняних студентів – 3433, студентів-громадян іноземних держав – 198. Загальна кількість студентів денної форми навчання становить 3418 осіб.

Освітній процес в університеті **побудований відповідно до стандартів вищої освіти** та реалізується за усіма ступенями освіти за **23 освітніми програмами**:

«Фаховий молодший бакалавр»:

Галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 223 Медсестринство, ОП Акушерська справа, Лікувальна справа, Сестринська справа.

«Молодший спеціаліст»:

Галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 223 Медсестринство, ОП Акушерська справа, Лікувальна справа, Сестринська справа.

«Бакалавр»:

Галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності: 223 Медсестринство, ОПП Сестринська справа; 224 Технології медичної діагностики та лікування, ОПП Лабораторна діагностика; 227 Терапія та реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія), ОПП Фізична терапія, ерготерапія. Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 Психологія, ОПП «Клінічна психологія». Галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота, ОПП Соціальна робота.

«Магістр»:

Галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності: 221 Стоматологія, ОПП Стоматологія; 222 Медицина, ОПП Медицина; 223 Медсестринство, ОПП Сестринська справа; 224 Технології медичної діагностики та лікування, ОПП Лабораторна діагностика, ОПП Протезування-ортезування; 227 Терапія та реабілітація (Фізична терапія, ерготерапія), ОПП Фізична терапія; 228 Педіатрія, ОПП Педіатрія; 229 Громадське здоров'я, ОПП Громадське здоров'я. Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 Психологія, ОПП «Клінічна психологія». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, ОПП Педагогіка вищої школи. Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування, спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування, ОПП Управління у сфері охорони здоров'я.

«Доктор філософії»:

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності: 221 Стоматологія, ОНП Стоматологія; 222 Медицина, ОНП Медицина; 224 Технології медичної діагностики та лікування, ОНП Технології медичної діагностики та лікування; 228 Педіатрія, ОНП Педіатрія.

Діджиталізація та оптимізація процесів управління освітнім процесом є одним з пріоритетних напрямків розвитку університету. Упродовж звітнього періоду були вжиті заходи щодо вдосконалення та розширення можливостей програмного комплексу **«Автоматизована система управління навчальним закладом» (АСУ)**. У 2024 р. проведено роботу в електронному журналі щодо

виставлення оцінок в практичних заняттях об'єднаних груп та формування підсумкових відомостей для кожної групи окремо в цьому об'єднанні. Додано опцію відображення в електронному журналі попередньої оцінки здобувача освіти, що поновився на навчання, та перезаліку дисципліни. Введено в роботу модулі фіксації всіх змін в електронному журналі викладачем та повної зведеної інформації про студента.

Невід'ємною складовою підготовки конкурентоспроможних фахівців галузі охорони здоров'я є опанування практичних навичок. **Симуляційний центр ХНМУ** продовжує бути майданчиком відпрацювання практичної складової програм освітніх компонентів за усіма освітніми програмами із залученням сертифікованих викладачів-тренерів, які повною мірою володіють, зокрема уніфікованими навичками надання невідкладної медичної допомоги різним категоріям хворих. Він є центром для оволодіння базовими навичками допомоги постраждалим різних категорій, а також набуття та вдосконалення комунікативної компетентності. У звітному періоді навчальні модулі Симуляційного центру проводилися з дотриманням безпекових умов у гібридному форматі, що дозволило поновити опанування здобувачами практичних навичок та проходження виробничої практики з використанням сучасних освітніх технологій медичної симуляції. Матеріально-технічна база Симуляційного центру налічує понад 80 одиниць симуляторів, серед яких 12 є високотехнологічними, багатофункціональними зразками, здатними дуже точно імітувати різні ураження та патологічні стани людини. У вересні 2024 р. в рамках спонсорської допомоги уряду Чеської Республіки відкрито 3 нових класи за напрямками хірургія, акушерство та гінекологія, сімейна медицина.

На базі Симуляційного центру реалізується міжнародний проект Erasmus CBHE SimS “Simulation medicine and Scenario-based learning for emergency care” (Симуляційна медицина та сценарій-орієнтоване навчання з невідкладної допомоги), в рамках якого в 2024 р. командою тренерів ХНМУ розроблені сценарії для проведення тренінгів зі здобувачами медичної освіти та вчителями закладів загальної середньої освіти. У грудні 2024 р. проведено навчання 50 здобувачів 3-4 курсів ХНМУ

За підтримки офісу Всесвітньої організації охорони здоров'я та Міністерства охорони здоров'я України на базі Симуляційного центру в грудні 2024 р. відбувся тренінг «Базова екстрена медична допомога», в якому взяли участь 24 медичних фахівця Харківщини.

Протягом року в рамках договору про науково-практичне співробітництво з Центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф й за підтримки Uk-Med Україна, Project-HOPE пройшли навчання 210 медичних і немедичних працівників Харківщини (тренінги Advanced Sonography Trauma Course; перша домедична допомога; B-CON; BLS).

Команда Симуляційного центру постійно бере участь у тренінгах, стажуваннях та конференціях, має активну співпрацю з іноземними та українськими партнерами щодо набуття досвіду застосування методів симуляційного навчання в медичній освіті.

Важливим елементом практичної підготовки фахівців щодо надання медичної допомоги в умовах війни за всіма освітніми програмами є стала робота **Навчально-тренінгового центру тактичної медицини ХНМУ (НТЦТМ ХНМУ)**. На сьогодні продовжується налагоджена співпраця в рамках Меморандумів з «Uk-med Ukraine» – гуманітарною міжнародною місією (Велика Британія), «International Medical Corps» + Гарвардською гуманітарною ініціативою (Велика Британія), «Global Response Medicine» (США), «La Chaîne De l'espoir» та «HuSoMe – міжнародними неурядовими організаціями (Франція), «STEPI» – гуманітарна місія (Словаччина), «National Association of Emergency Medical Technicians» (NAEMT) (США). Протягом 2024 р. завдяки вищезазначеній співпраці навчання пройшли близько 1500 медичних фахівців, у тому числі здобувачі ХНМУ, Фахового медичного коледжу ХНМУ, співробітники організацій та установ, які є клінічними базами ХНМУ, та співробітники Університетської лікарні. Портфолію освітніх курсів, які проводилися відповідно до розпису у рамках вищезазначеної співпраці, нараховує близько 30 різних тренінгів, програми яких відповідають міжнародним сучасним протоколам надання домедичної та медичної допомоги.

Важливим моментом розбудови міжнародного партнерства є приклад участі тренерів Навчально-тренувального тактичної медицини у тренінгу Basic Emergency Care (BEC), який було проведено у 2024 р. у ХНМУ (грудень) за підтримки МОЗ України, ВООЗ, Міжнародним комітетом Червоного Хреста та Міжнародною федерацією невідкладної медицини (International Federation of Emergency Medicine).

На сьогодні тренерський склад НТЦТМ ХНМУ становить 16 інструкторів, які є сертифікованими тренерами за 14 програмами, а саме «Psychological Damage Control Training», «Tactical Ultrasound Course», «BLS», «Bleeding control», «TCCC ASM», «TCCC CLS», «TCCC CMC», «Advanced Course for Damage Control Surgery» та ін.

Ключовим структурним підрозділом забезпечення дистанційного формату реалізації більшості напрямів роботи університету в умовах війни залишається **Центр дистанційного навчання ННІ ЯО**. Основним його завданням є забезпечення сталої роботи системи дистанційного навчання ХНМУ на базі системи управління навчання Moodle та забезпечення постійної оптимізації як програмного забезпечення, так і навчально-методичного наповнення, а також роботи з користувачами. Система дистанційного навчання ХНМУ включає 3 модулі та налічує близько 400 електронних курсів, з яких 76 є сертифікованими, зокрема, в 2024 р. таку сертифікацію отримали 15 дистанційних курсів. Загальна кількість активних користувачів перевищує 8 тис. – це здобувачі вищої освіти, викладачі, інтерни.

Залучення сучасних технологій до освітнього та наукового процесів забезпечує відповідність кваліфікацій випускників сучасним реаліям майбутньої професійної діяльності. **Центр тривимірних технологій** протягом 2024 р. продовжував працювати над розробкою та впровадженням інноваційних тривимірних технологій у медичну освіту. Можливості Центру активно

використовуються для забезпечення підготовки фахівців усіх освітніх рівнів, реалізації освітніх та науково-дослідних завдань.

Створено більше 500 оригінальних 3D-моделей органів людини, надруковані 3D-моделі кісток, черепів, прототипів ортезів кінцівок, фантом зупинки кровотечі з судин верхньої кінцівки. 3D-моделі виготовлені на найсучаснішому високотехнологічному обладнанні й повністю відтворюють анатомічні особливості будови тіла людини. Ці моделі стають в нагоді для підвищення hard skills здобувачів різних ОПП нашого університету та у післядипломній освіті.

Організовано роботу **класу віртуальної реальності ХНМУ** на базі кафедри анатомії людини, клінічної анатомії та оперативної хірургії, який представлений 11-ма шоломами віртуальної реальності. На базі цього класу впроваджено в освітній процес комп'ютерну програму 3D Organon з вивчення морфологічних дисциплін (Люксембург). За минулий рік цей клас відвідали більше 500 студентів та гостей ХНМУ. Також спільно з цією кафедрою Центр тривимірних технологій продовжили реалізовувати проєкт зі збереження та цифровізації музейного фонду анатомічних препаратів.

Центр тривимірних технологій зосереджувався на проведенні досліджень та розробках нових методів тривимірного моделювання в медицині як самостійно, так і у співпраці з міжнародними партнерами. Результатом плідної міжнародної співпраці Центра стала пролонгація договору про співпрацю університету з Україно-Американської фірмою «КОДА» щодо використання найсучаснішого мобільного 3D-сканера Leo. ХНМУ – перший заклад вищої освіти в Україні, який має даний вид обладнання.

Фахівці Центру тривимірних технологій у співпраці з лікарями протезистами-ортезистами та ортопедами взяли участь у роботі групи з розробки проєкту професійного стандарту «Протезист-ортезист».

У співпраці з кафедрою медичної та біологічної фізики і медичної інформатики проведено серію вебінарів та майстеркласів в рамках викладання освітнього компоненту «Цифровізація системи ортезування та протезування» за ОПП «Протезування та ортезування» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Центр тривимірних технологій ННІЯО ХНМУ отримав від відокремленого підрозділу Міжнародної Федерації HANDICAP в Україні цільову благодійну допомогу у вигляді 3D-принтера, розхідних матеріалів та тренувальних протезних та ортопедичних виробів, які планується використовувати в освітньому процесі нещодавно ліцензованої ОПП «Протезування та ортезування». Завдяки використанню цього обладнання здобувачі вищої освіти ОПП «Протезування та ортезування» зможуть опанувати методи використання тривимірних технологій та розробити індивідуальні тривимірні моделі частин зовнішніх протезів.

Центр тривимірних технологій бере участь у інноваційному проєкті у співпраці з кафедрою хірургії №4 з розробки віртуального атласу 3D-моделей поранень, отриманих від мінно-вибухових наслідків.

Фахівці Центру співпрацюють з міжнародними партнерами ХНМУ – Handicap International, ProtezHub, Швейцарським федеральним технологічним інститутом, Artec3D, 3D Organon та 4D Interactive Anatomy.

Університет продовжував активно працювати у рамках **другої фази Українсько-Швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти»**, основними напрямками співпраці з яким є розвиток симуляційного та дистанційного навчання, підвищення педагогічної та мовної компетентності викладачів тощо.

У рамках проєкту у 2024 р. реалізовувалася **інтерактивна модульна програма з позамедичної освіти** для посилення управлінських компетентностей і світоглядних перспектив управлінців і медичних освітян(ок), у якій брала участь учасниця від ХНМУ.

За результатами проведеного оцінювання діяльності й потреб симуляційних центрів пілотних ЗВО Проєкт розробив комплексну стратегію **розвитку симуляційних технологій у медичній освіті**.

16 співробітників ХНМУ вивчали **англійську мову** на курсах, які підтримує Проєкт.

У рамках співробітництва з ХНМУ проєкт провів збір даних для **моніторингових досліджень** – оцінювання освітнього середовища серед студентів(ок) й інтернів медичних ЗВО, а також вимірювання сприйняття сімейної медицини серед студентів(ок) і викладачів(ок) медичних ЗВО.

6 представників ХНМУ взяли участь в **Осінній школі медичної освіти**, організованій проєктом та МОЗ України.

Важливу роль в контексті сьогодення відіграє робота **Психологічної служби** університету, яка продовжує надавати психологічну підтримку всім учасникам освітнього процесу. З метою надання невідкладної психологічної допомоги (кризові інтервенції), подолання наслідків надзвичайних ситуацій та психологічних станів, профілактики розвитку посттравматичних стресових розладів тощо службою розробляються і здійснюються різноманітні індивідуальні й групові активності (тренінги, консультації, освітні заходи). Найпоширенішими запитами у 2024 р. стали теми сенсу життя, страху та невизначеності майбутнього, питання адаптації до нової реальності та конфлікти між партнерами.

Соціологічні дослідження є важливою ланкою у процесі забезпечення якості освіти. Вони обґрунтовують прийняття управлінських рішень із врахуванням інтересів усіх стейкхолдерів навчального процесу. Упродовж 2024 р. було проведено сім соціологічних досліджень: щорічні моніторинги «Якість навчання за освітньо-професійною програмою» та «Академічна доброчесність: анкета студента», а також опитування «Навчальна дисципліна очима здобувачів освіти», «Ставлення викладачів до навчального процесу», «Задоволеність здобувачів якістю викладання», «Оцінка діяльності відділу міжнародних зв'язків» та «Якість підготовки до ЄДКІ».

Результати цих досліджень дозволили оцінити поточний стан ставлення здобувачів до якості освітньо-професійних програм, викладання освітніх компонентів та дотримання принципів академічної доброчесності, ставлення викладачів до навчального процесу, їх погляд на труднощі, що виникають перед учасниками навчального процесу в умовах сьогодення.

Отримані дані стали підґрунтям для прийняття адміністрацією університету низки управлінських рішень щодо реалізації комплексу заходів, спрямованих на покращення якості освітніх програм, поліпшення навчального процесу в рамках

окремих освітніх компонентів, підвищення обізнаності студентів із принципами академічної доброчесності, забезпечення підтримки освітнього процесу в складних сучасних умовах.

Політика **академічної доброчесності** в університеті реалізується відповідно до положень Кодексу академічної доброчесності ХНМУ, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ХНМУ. В університеті діє Положення про порядок перевірки документів на наявність текстових запозичень, відповідно до якого всі навчальні, навчально-методичні та наукові матеріали, що розробляються в університеті, а також кваліфікаційні роботи здобувачів освіти підлягають обов'язковій перевірці щодо порушень добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації.

З метою подальшого розвитку системи академічної доброчесності в університеті працює **Група сприяння академічній доброчесності**, яка опікується формуванням культури академічної доброчесності, популяризацією доброчесної поведінки та етики академічних взаємовідносин як одного з принципів корпоративної культури в університеті серед усіх учасників освітньої та наукової діяльності, попередженням порушення норм та правил академічної доброчесності в академічному середовищі університету.

Основні напрямки роботи щодо посилення культури академічної доброчесності було реалізовано в освітньому, інформаційному та моніторинговому просторі.

Формування довіри до результатів навчання неможливе без свідомого ставлення до академічної доброчесності як викладачів, так і здобувачів освіти. З цією метою в університеті впроваджена практика обов'язкового проходження здобувачами освіти першого року навчання **курсу «Академічна доброчесність» з сертифікацією** після завершення навчання за ним. В усіх освітніх програмах навчальним планом передбачено освітні компоненти, спрямовані на опанування знань щодо академічної доброчесності та академічного письма. Для науково-педагогічних працівників доступні якісні навчальні курси щодо реалізації принципів академічної доброчесності в освітньому процесі.

Сьогодні в університеті проводиться постійний моніторинг та самооцінювання стану розвитку культури академічної доброчесності, зокрема, шляхом проведення соціологічних опитувань. Отримані результати дозволять розробити заходи подальшого посилення та зміцнення політики академічної доброчесності як у науковій, так і в освітній сферах.

Працює **Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ**, одним із завдань якої є розгляд спірних питань щодо порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу університету.

Підготовка іноземних здобувачів освіти була і залишається зараз одним із пріоритетів освітньої, економічної, політичної та іміджевої діяльності ХНМУ. Провідним напрямком діяльності Навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян ХНМУ (ННІ ППГ) є питання збереження контингенту здобувачів-іноземців, ефективна організація освітнього процесу, а також підтримка досягнень у розвитку та реалізації програмних заходів університету з

метою наближення якості освіти іноземних громадян до стандартів європейського рівня, впровадження новітніх освітніх технологій.

Третій рік військового стану негативно впливає на можливості іноземних студентів продовжувати навчання в університеті. На кінець року контингент здобувачів освіти складав 207 осіб (196 студентів та 11 клінічних ординаторів). ННІ ППГ працює над питанням організації кампусу університету в західному регіоні країни та за кордоном.

ННІ ППГ ХНМУ забезпечує своєчасне підтвердження надісланих ДП «Іміджевий центр» МОН України, медичними радами, посольствами та іншими організаціями різних країн документів про вищу освіту іноземних випускників, яких за звітний період було оброблено 1530.

Результати навчальної діяльності. За результатами осіннього семестру 2024-2025 н. р. загальна якісна успішність в університеті склала 54,47% (55,18% у 2023-2024 н. р.). За результатами весняного семестру 2023-2024 н. р. цей показник становив 44,54% (34,01% у 2022-2023 н.р.).

У 2024 р. **ЄДКІ, Етап I** Інтегрований тестовий іспит «Крок 1» та іспит з англійської мови професійного спрямування здобувачі, зокрема, ті, які є внутрішньо переміщеними особами, мали можливість скласти за місцем їх фактичного перебування на дату проведення іспиту.

За спеціальністю «Медицина» іспит «Крок 1» складали 323 здобувача (середній бал складання 67,4 %), зниження показника складання у порівнянні з 2023 роком на 4,7 %. Іспит з англійської мови професійного спрямування складало 316 здобувачів (середній бал складання 59,9 %), підвищення показника складання у порівнянні з 2023 роком на 4,5 %. У цьому році 115 здобувачів (35,6 %) не набрали достатню кількість балів на Етапі I Інтегрований тестовий іспит «Крок 1» і 25 здобувачів (7,9 %) не склали іспит з англійської мови професійного спрямування.

За спеціальності «Педіатрія» іспит складали - 14 здобувачів освіти, з них на території України складали – 12 осіб, за кордоном 2 (середній бал складання - 65,8%), не склали 4 (28,57%) здобувача.

Серед здобувачів спеціальності «Стоматологія» 3 курсу Інтегрований тестовий іспит «Крок 1» складали на території України 58 осіб, за кордоном 8 (середній бал складання – 67.2%). Іспит з англійської мови професійного спрямування складали 58 осіб, які перебували в країні, та 8 осіб за кордоном (середній бал складання – 54.2%). Не склали «Крок 1» 9 здобувачів (13,4 %), англійську мову професійного спрямування не склали 4 здобувача (5,9 %).

Також 02 липня було проведено перескладання ЄДКІ, Етап I. 20 здобувачів освіти складали на території країни та 1 за її межами. Середній результат складання Інтегрований тестовий іспит «Крок 1. Стоматологія» - 69,4%.

У звітному році ЄДКІ, Етап II Інтегрований тестовий іспит, «Крок 2» для здобувачів, які перебувають в Україні та за її межами, складався за розкладом ДНП «Центр тестування», який провів основну та додаткові сесії. Зі спеціальності «Медицина» складали 284 здобувача на території України та 34 за межами країни, середній бал склав 78,4%. Не склали – 16 осіб (5,03%). Не складав 1 (знаходиться на окупованій території). За спеціальністю «Педіатрія» іспит в країні складали 33

здобувачі та 2 випускники мали цей іспит за кордоном. Не склали іспит 3 здобувача (8,7%) Середній результат складання – 73,3%.

У звітному році ЄДКІ, Етап II Інтегрований тестовий іспит, «Крок 2» для здобувачів, які перебувають в Україні та за її межами, складався за розкладом ДНП “Центр тестування”, який провів основну та додаткову сесії. За спеціальністю «Стоматологія» Інтегрований тестовий іспит «Крок 2» складали 62 здобувача в Україні та 15 за кордоном. Середній результат іспиту – 69.1%. Не склали 10 особи (16,1 %).

Також 09 липня 2024 р. було перескладання ЄДКІ, Етап II. Складали 9 здобувача в Україні та 1 за кордоном. Середній результат іспиту – 69,4 %. Не склали 2 особи (20%).

У 2024 р. **випускні іспити** було проведено у відповідності до вимог навчальних планів освітньо-професійних програм. У цілому результати атестації показали стабільність якісних показників рівня підготовки випускників. У зв’язку з агресією РФ та продовженням воєнного стану в Україні атестація у 2024 р. проводилася з використанням технологій дистанційного навчання.

У 2024 р. успішно склали атестацію та **отримали документ про вищу освіту** 961 випускник – магістр (з яких 444 випускника – іноземні громадяни, 34 випускника заочної форми навчання). Із загальної кількості випускників – магістрів 29 випускників (3,02 %) отримали диплом з відзнакою.

Також успішно склали атестацію та **отримали документ про вищу освіту** 116 випускників – бакалаврів (з яких 3 отримали диплом з відзнакою (2,59%).

За результатами випускних іспитів проведено аналіз зауважень Голів екзаменаційних комісій, складено «План заходів ХНМУ щодо усунення критичних зауважень та реалізації пропозицій Голів екзаменаційних комісій випуску 2024 року», який затверджено на засіданні Вченої ради ХНМУ у вересні 2024 р.

У 2024 р. для випускників, які навчалися за кошти державного бюджету, спеціальностей «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» **проведено на конкурсній основі розподіл на вступ до інтернатуру**. Всього випускалось 337 осіб, отримали направлення на підготовку в інтернатурі 229 (67,95%) випускників («Медицина» - 228, «Стоматологія» - 1). Відмовились від запропонованих місць на підготовку в інтернатурі 108 випускників «Медицина». Майбутні лікарі обирали як популярні спеціальності, так і найбільш потрібні державі, зокрема, продовжили свій професійний шлях за фахом акушерство та гінекологія – 7 осіб, анестезіологія та інтенсивна терапія – 27, внутрішні хвороби – 47, дерматовенерологія – 2, дитяча хірургія – 2, епідеміологія – 4, загальна практика–сімейна медицина – 25 осіб, інфекційні хвороби – 2, лабораторна діагностика, вірусологія, мікробіологія – 5, медицина невідкладних станів – 7, неврологія – 8, ортопедія і травматологія – 15, отоларингологія – 3, офтальмологія – 6, патологічна анатомія – 6, педіатрія - 4, психіатрія – 18, радіологія – 11, стоматологія – 1, судово-медична експертиза – 2, фізична та реабілітаційна медицина - 3, хірургія - 24.

Післядипломна освіта. Невід’ємною складовою діяльності університету є робота щодо підготовки фахівців на післядипломному рівні. Вона забезпечується

Навчально-науковим інститутом післядипломної освіти ХНМУ (ННІ ПО), який організує навчальний процес для лікарів-інтернів та заходи безперервного професійного розвитку лікарів.

На початок 2024 р. загальна **кількість лікарів-інтернів** становила 714 осіб, з них за державним замовленням – 452, за контрактом – 262. Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 334 особа, з них за державним замовленням – 192, за контрактом – 142. У січні та квітні 2024 р. закінчили навчання та отримали сертифікат лікаря-спеціаліста 29 лікарів-інтернів (бюджет – 191 особа, контракт – 15 осіб), у червні 2024 р. закінчили навчання та отримали сертифікат лікаря-спеціаліста 291 лікар-інтерн (бюджет – 177 особа, контракт – 114 осіб), у серпні, вересні, жовтні та листопаді 2024 р. закінчили навчання та отримали сертифікат лікаря-спеціаліста 14 лікарів-інтернів (бюджет – 1 особа, контракт – 13 осіб).

Прийом на 1-й рік навчання склав 271 особу (бюджет – 173, контракт – 98). План державного замовлення з набору лікарів-інтернів у 2024 р. виконано на 75,22% (планова кількість – 230 лікарів-інтернів, фактичний прийом – 173 лікаря-інтерна). Загальна кількість лікарів-інтернів на кінець року становила 624 особи (бюджет – 421 лікар-інтерн, контракт – 203 лікаря-інтерна).

Одним із етапів перевірки якості отриманих знань та рівня підготовки інтернів до самостійної роботи є складання **ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3»**. Ректоратом, Навчально-науковим інститутом післядипломної освіти ХНМУ, кафедральними колективами ХНМУ проведена велика робота з підготовки лікарів-інтернів до ліцензійного іспиту «Крок-3».

13 лютого 2024 р. у ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛПІ «Крок 3. Лабораторна діагностика, вірусологія, мікробіологія». Іспит складала 12 лікарів-інтернів з загальним результатом – 62%. З них не склали іспит 4 лікаря-інтерна. При повторному складанні ЛПІ Крок 3. Лабораторна діагностика, вірусологія, мікробіологія в березні 2024 р. з 4-х лікарів-інтернів - 1 склав іспит та успішно завершив навчання, 3 лікаря-інтерна отримали негативний результат та були направлені на повторне проходження інтернатури.

26 березня 2024р. Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛПІ «Крок 3. Епідеміологія», всього складало іспит 4 лікаря-інтерна, усі інтерни успішно склали іспит, загальний результат склав - 81% та «Крок 3. Стоматологія», всього складало 79 лікарів-інтернів, не склали 7 (всього по ЗВО - 77,9%), з них повторно складала ЛПІ 09.05.2024 р. 4 лікаря-інтерна – 3 склали іспит успішно, 1 - не склав та був відрахований і направлений на повторне проходження інтернатури.

30 - 31 травня 2024 р. Центром тестування при МОЗ України було проведено **апробаційне** складання ЛПІ за спеціальностями, термін навчання, на яких складає 2 роки: «Крок 3. Внутрішні хвороби» – 46 осіб; «Крок 3. Інфекційні хвороби» - 4 лікаря-інтерна; «Крок 3. Медицина невідкладних станів» - 13 лікарів-інтернів; «Крок 3. Офтальмологія» - 10 лікарів-інтернів; «Крок 3. Психіатрія» - 15 лікарів-інтернів, «Крок 3. Дерматовенерологія» – 7 лікарів-інтернів; «Крок 3. Загальна практика – сімейна медицина» - 15 лікарів-інтернів; «Крок 3. Неврологія» - 7 лікарів-інтернів; «Крок 3. Ортопедія і травматологія» - 22 лікаря-інтерна; «Крок 3. Отоларингологія» - 9 лікарів-інтернів; «Крок 3. Педіатрія» - 10 лікарів-інтернів.

26 листопада 2024 р. у ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика, вірусологія, мікробіологія», всього складало 17 лікарів-інтернів, не склали - 2 (всього по ЗВО - 77,74%).

17 грудня 2024 р. у ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Радіологія» – 8 осіб (всього по ЗВО - 82,66%) та «Крок 3. Патологічна анатомія» – 3 особи (всього по ЗВО - 84,87%). Всі 100% лікарів-інтернів іспит склали.

У 2-му півріччі 2024 р. ННПО ХНМУ було запроваджено обов'язкове тестування лікарів-інтернів за програмами підготовки до Крок 3, розміщеними на сайті Центру тестування МОЗ України під контролем кафедр, на яких навчаються лікарі-інтерни з наданням до ННПО результатів тестування. Це дало певний результат. Усі лікарі-інтерни, які складали Крок 3 у грудні 2024 року успішно склали ЛП та завершили навчання в інтернатурі. Університетом постійно аналізуються результати зовнішньої оцінки підготовки лікарів-інтернів та проводяться заходи щодо подальшого підвищення якості їхнього професійного навчання.

Слід відзначити, що активну роботу щодо участі у реалізації системи **безперервного професійного розвитку медичних кадрів** університет проводить, починаючи з 2006 р. Проте, з приєднанням у 2022 р. Харківської медичної академії післядипломної освіти, ця діяльність набула якісно нового рівня. Потужний досвід та багаторічні традиції обох закладів успішно інтегрувалися, створивши унікальну синергію науково-педагогічних шкіл.

Згідно з Навчально-виробничим планом ННПО ХНМУ у 2024 році проведено підвищення кваліфікації лікарів за 86 лікарськими спеціальностями на 67 кафедрах, шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, циклів спеціалізації, стажування та майстер-класів за державним замовленням та за контрактом, а також проведено підготовку фахівців з вищою немедичною освітою, які працюють в системі охорони здоров'я.

У звітному році проведено за кошти державного бюджету 1018 циклів. З них ТУ – 802 цикли, спеціалізації – 202 цикли, стажування 12 циклів, ПАЦ – 2 цикли. Всього за кошти державного бюджету пройшли навчання 12 000 слухачів.

За кошти фізичних/та/або юридичних осіб проведено 469 циклів, з них – циклів ТУ – 213, спеціалізації – 227, стажування – 28, ПАЦ – 1. Всього на умовах контракту пройшло навчання 3264 слухача.

Проведено 28 майстер-класів.

Розроблено і затверджено освітню програму циклу спеціалізації «Ортезування-протезування». Проведено 2 цикли спеціалізації, підготовлено 34 фахівця протезиста-ортезиста.

Підготовлено 55 фахівців клінічних психологів. Проведено цикл спеціалізації «Психотерапія» для клінічних психологів, на якому навчання пройшли 37 фахівців.

Підготовлено 119 лікарів за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина».

Викладачі кафедри психіатрії та наркології, психотерапії, сексології та медичної психології пройшли навчання з mhGAP, підготовлено 7 тренерів з

mhGAP. Кафедрою психіатрії та наркології проведено заняття з лікарями-інтернами з mhGAP.

На циклах спеціалізації «Епідеміологія» пройшли навчання та отримали сертифікат лікаря-спеціаліста 41 слухач.

Кафедрою загальної практики та сімейної медицини розроблено та затверджено навчальний план та програму циклу ТУ «Ведення пацієнтів з артеріальною гіпертензією та цукровим діабетом 2 типу. Основи фундоскопії. Інструмент PEN ВООЗ та імплементація оновлених стандартів медичної допомоги» (для лікарів загальної практики-сімейної медицини, терапевтів).

Слухачами циклів ТУ, спеціалізації та стажування, а також у відгуках керівниками медичних установ надана позитивна оцінка роботи кафедр щодо організації заходів безперервного професійного розвитку лікарів, їх актуальності, наочності та науково-практичного рівня.

Університет має ліцензію на надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої та передвищої фахової освіти за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки», в рамках якої на циклах підвищення кваліфікації з педагогіки у 2024 році підвищили свою кваліфікацію 15 педагогічних працівників медичних фахових коледжів м. Харкова, Харківської області та інших регіонів України та 206 науково-педагогічних працівників ХНМУ.

Університетом було забезпечено безперервність освітнього процесу, технології дистанційного навчання використовуються і на післядипломному етапі підготовки. Змішаний формат організації освітнього процесу реалізується за допомогою інформаційно-освітнього порталу «Дистанційне навчання ХНМУ». Провідні вчені ХНМУ, інших ЗВО України та закордонних університетів-партнерів проводять для слухачів онлайн-лекції та онлайн-консультації, зокрема, з використанням телемедичних технологій. У 2023, 2024 роках до реалізації освітньої програми та програми іспиту на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням професійної кваліфікації «Протезист-ортезист» циклу спеціалізації «Протезування-ортезування» були залучені міжнародні фахівці Антон Гретар Йоханссон сертифікований протезист-ортезист, міжнародний експерт у галузі протезування-ортезування (Швеція), Джонатан Батздорф сертифікований протезист-ортезист, член ради директорів Міжнародної спілки протезування та ортезування, екзаменатор Американської сертифікаційної ради протезистів та ортезистів, Лос-Анджелеський університет Каліфорнії (США), та Хайнц Требін сертифікований протезист-ортезист, освітній консультант з програм протезування-ортезування та оцінювання, засновник програми протезування-ортезування університету Дон Боско (Сальвадор).

Наукова діяльність

Наукова діяльність у Харківському національному медичному університеті в умовах воєнного стану продовжувалася відповідно до пріоритетів розвитку медичної науки в Україні.

У 2024 р. заходи з підвищення ефективності наукової роботи передбачали удосконалення фінансового, кадрового, матеріально-технічного та організаційного забезпечення в межах наявних можливостей.

Усього в університеті виконувалося 9 НДР, фінансованих за рахунок коштів загального фонду державного бюджету в обсязі **4 млн 948 тис. грн.** (у 2023 р. – 4 млн. 713 тис. грн.), 79 ініціативних (пошукових) НДР, а також 6 госпдоговірних довготривалих НДР.

Позабюджетні кошти за наукову діяльність у 2024 р. склали **3 млн 371 тис. грн.** проти 2 190 тис. грн. у 2023 р.

За результатами НДР, виконаних співробітниками університету у 2024 р., подано до **Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я** 9 медичних технологій, отримано 14 патентів (із них 1 – на винахід), направлено 12 заявок (із них 2 – на винахід) на одержання патентів. У 2024 р. видано **40** монографій, надруковано **1458** статей і **1555** тез доповідей. У країнах далекого зарубіжжя опубліковано **523** статті (у 2023 р. – 373).

Кількість грантів, отриманих закладом у 2024 р. від закордонних наукових та навчальних установ на виконання наукових досліджень та на участь у зарубіжних наукових форумах, становить **67** (у 2023 – 90, у 2022 р. – 59).

У 2024 р. університет був організатором або співорганізатором **26** наукових форумів. Науковцями університету зроблено 196 наукових доповідей на міжнародному рівні, 1131 – на українських наукових форумах.

У Харківському національному медичному університеті в 2024 р. **працюють 6 постійнодіючих спеціалізованих вчених рад** (64.600.01, 64.600.02, 64.600.03, 64.600.04, 64.600.05, 64.600.06) із правом присудження наукового ступеня доктора наук за **16** спеціальностями (продовження дії спецрад строком на 3 роки згідно з наказами МОН від 23.12.2022 р. № 1166 та від 20.06.2023 р. № 768).

У звітному періоді в університеті виконувалося **23** докторські та **133** дисертації на здобуття ступеня доктор філософії, заплановано **0** докторських та **10** дисертацій на здобуття ступеня доктор філософії; за планом університету захищено **3** докторські та **52** дисертації на здобуття ступеня доктор філософії; представлено до спеціалізованих рад **1** докторську та **5** дисертацій на здобуття ступеня доктор філософії.

Серед пріоритетів звітнього року залишалось і питання розвитку **студентської та молодіжної науки**. Традиційними стали наукові заходи й заходи з популяризації науки. Серед них: Фестиваль молодіжної науки «Медицина третього тисячоліття», день відкритих дверей у «Метрошколі».

Здобутки провідних та молодих науковців університету було **відзначено на державному та регіональному рівнях**.

Указом Президента України *Національну премію України імені Бориса Патона 2024 р.* за роботу «Мультимодальні технології в торако-абдомінальній хірургії в умовах сучасної війни» в колективі співавторів отримали співробітники кафедри хірургії № 4 Харківського національного медичного університету: завідувач кафедри професор **Віталій Макаров**; доцент кафедри, начальник Військово-медичного клінічного центру Північного регіону, полковник медичної служби **Едуард Хорошун**; асистент кафедри, заступник начальника Військово-

медичного клінічного центру Північного регіону, полковник медичної служби **Сергій Шипілов**.

Указом Президента України № 16/2024 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Соборності України» за значні заслуги у зміцненні української державності, мужність і самовідданість, виявлені у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, вагомий особистий внесок у розвиток різних сфер суспільного життя, сумлінне виконання професійного обов'язку почесне звання «*Заслужений лікар України*» присвоєно завідувачці кафедри медицини катастроф та військової медицини професорці **Юлії Волковій**.

Указом Президента України №485/2024 «Про призначення державних стипендій видатним діячам охорони здоров'я» призначено *довічну стипендію* професору **Володимиру П'ятикопу** та *дворічну* професору **Віталію Макарову**.

Указом Президента України №325/2024 *орденом Данила Галицького* за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку було нагороджено асистента кафедри медицини катастроф та військової медицини, полковника медичної служби **Валентина Бондаренка**

Відзнакою Міністра оборони України «Хрест медичних сил» нагороджено професора ХНМУ **Віталія Макарова**.

Почесною грамотою Харківської міської ради з нагоди Дня жінок та дівчат в науці нагороджено завідувачку кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини **Ірину Князькову**.

Грамотою Харківської обласної ради нагороджено завідувачку кафедри інфекційних хвороб, дитячих інфекційних хвороб та фтизіатрії **Катерину Юрко**.

Докторантка кафедри гістології, цитології та ембріології **Наталія Мар'єнко** стала лауреатом *премії Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України для молодих учених ім. професора Петра Перемежска*. Премія присуджується молодим ученим за роботу в напрямку гістології, цитології та ембріології. Пані Наталія отримала нагороду за збірник ілюстрацій «Гістологія, цитологія та ембріологія: атлас для практичних занять» (науковий керівник – проф. Олександр Степаненко)

Інформаційне забезпечення

Діяльність Наукової бібліотеки університету була спрямована, перш за все, на підтримку освітнього та науково-дослідного процесів університету в змішаному форматі, переважно в дистанційному, всебічне сприяння інтеграції університету в світовий науково-освітній простір, зміцнення його позицій як науково-дослідної установи через якісний інформаційний супровід, актуальні сервіси, комфортне середовище й віртуальний простір. У бібліотеці створено сучасні умови для самостійної роботи, проведення освітніх, наукових і культурних заходів різного рівня.

Загальна площа бібліотечних приміщень університету складає 3 993,8 кв.м. Локальна мережа бібліотеки об'єднує 231 комп'ютер, 2 потужні сервери, 11 мультимедійних комплексів для навчання та проведення різноманітних заходів, 3 пересувні інтерактивні відеопанелі, численну копіювальну техніку, включаючи 3 безконтактні сканери для оцифрування рідкісних та цінних видань, численну

розмножувально-копіювальну техніку, сканери для автоматизованої видачі документів тощо. Обслуговування користувачів протягом року здійснювалося на 7 абонементів, у 20 читальних залах та залах для самостійної роботи, зокрема, в студентських гуртожитках, на 725 посадочних місць. Під час воєнного стану бібліотека працює у змішаному форматі.

Загальний фонд Наукової бібліотеки на 01.01.2025 р. налічує 1 309 844 документи, зокрема на фізичних носіях – 1 259 847 примірників, зокрема, наукової літератури – 671 023, навчальної – 607 104; колекція цифрових повнотекстових ресурсів – 49 997. Протягом 2024 р. до фонду надійшло 446 прим. документів, що в 2,5 рази менше за минулий рік: придбано 114 прим., надійшло від редакційно-видавничого відділу – 5 прим., отримано безкоштовно (в дар) від співробітників університету, зокрема, співробітників кафедр, ЗВО України, державних організацій, приватних осіб тощо – 327 прим., що є важливим джерелом поповнення фонду під час війни.

Серед пріоритетних напрямків роботи бібліотеки – наповнення цифрового освітньо-наукового середовища університету електронними ресурсами та організація доступу до них.

На початку 2024 р. викладачам та співробітникам кафедральних колективів був наданий безкоштовний доступ до програми USMLE-Rx Bricks (модулі з додатковими таблицями, схемами та ілюстраціями) на 24 місяці з моменту її активації.

Сайт Наукової бібліотеки ХНМУ – зручна точка віддаленого доступу до освітніх та наукових ресурсів власної та зовнішньої генерації. У першу чергу, це головний електронний архів університету – Репозитарій ХНМУ, інтерактивні бази тестів «Крок» та USMLE, наукометричні бази Web of Science та Scopus, наукові видання Springer Nature, Elsevier (колекція ScienceDirect), тощо. Науково-педагогічним працівникам та здобувачам освіти всіх рівнів доступний комплекс інформаційних ресурсів, посилання на які розміщено на бібліотечному вебсайті, актуалізовані постійні рубрики з академічної доброчесності та публікаційної активності науковця з корисною інформацією та посиланнями на авторитетні джерела. Серед них актуальними залишаються загальнодоступні ресурси наукової медичної інформації, зокрема, PubMed (Medline), Cochrane Library, DOAJ, Open J-Gate та ін. Продовжується безкоштовний доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та різноманітних освітніх та наукових видань Springer Nature, ScienceDirect, Mary Ann Liebert, Bentham Science, видань з військової справи та медицини на порталі Ukrainian Military Pages та від American Ukrainian Medical Foundation (AUMF) та ін. Створено веб-покажчик посилань на бібліотеки та платформи Відкритих освітніх ресурсів (Open Educational Resources), зокрема доступних для копіювання та модифікації за ліцензіями Creative Commons

Наповнюється колекція ресурсів щодо різних аспектів теорії і практики наукових метрик, оцінки наукової діяльності та публікаційної активності, в тому числі розділ щодо узагальненої інформації про персональні бібліометричні профілі науковців, викладачів і співробітників ХНМУ.

Репозитарій ХНМУ (ISSN 2310-8363) – електронний архів інтелектуальних здобутків науковців, викладачів та співробітників університету, потенційна

складова Національного репозитарію академічних текстів, зареєстрований в міжнародних каталогах, реєстрах та спеціалізованих БД. У світовому рейтингу TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar (грудень 2024) Репозитарій ХНМУ посів 211 місце серед 4 4494 інституційних репозитаріїв світу за кількістю публікацій, проіндексованих Google Scholar, 2 місце – у ТОП 10 репозитаріїв українських медичних (фармацевтичних) вишів та 4 місце – серед репозитаріїв вишів Харкова. На кінець 2024 р. у відкритому доступі знаходиться 34 302 документи, серед яких 3 957 навчально-методичних та лекційних матеріалів. За рік е-архів збільшився на 2 044 роботи, зареєстровано 67 829 унікальних користувачів, кількість відвідувань (сесій) – 90 729, завантажень повних текстів – 9 899 755, а за весь час роботи Репозитарію (з 2011 р.) – майже 100 млн.

У 2024 р. ХНМУ приєднався до проєкту МОН України й міжнародної організації ORCID і став членом Національного консорціуму ORCID-Україна, отримавши засоби інтеграції Репозитарію з платформою ORCID для оптимізації процесу збору й агрегації наукових публікацій та інших досягнень – як окремих дослідників, так і університету в цілому. Для налаштувань двостороннього обміну інформацією Бібліотека провела комплекс технологічних та організаційних заходів, як то оновлення і тестування програмного забезпечення; підготовка методичних рекомендацій авторам-депозиторам; проведено вебінар для ознайомлення з новим інтерфейсом та функціоналом Репозитарію; започатковано співпрацю з науковцями та викладачами щодо створення Профілю автора та подальшої інтеграції з Ідентифікатором дослідника ORCID.

Бібліотека формує власний онлайн-ресурс – фахово-орієнтований електронний контент **e-Books** з посиланнями на 3 803 книжкових видання навчального та наукового характеру з репозитаріїв вишів, наукових установ України, розташований в Системі дистанційного навчання ХНМУ.

Бібліометричні та наукометричні профілі вчених. У 2024 р. Наукова бібліотека продовжила моніторинг профілю університету та персональних профілів науковців в аналітичній системі Google Scholar з подальшим їхнім включенням до інформаційно-аналітичної системи «Бібліометрика української науки».

Бібліотека проводить інформаційно-аналітичну роботу та супровід науково-публікаційної діяльності науковців університету в наукометричних базах Web of Science та Scopus. Кількість робіт під афіліацією ХНМУ у 2024 р.: у Scopus – 3 263 робіт (↑489), Web of Science – 2 664 (↑195). Індекс Гірша виріс і складає: Scopus – 63 (↑ 10), Web of Science – 48 (↑3).

У рейтингу університетів України за показниками Scopus (2024) ХНМУ піднявся на 4 сходинки у порівнянні з минулорічними результатами і займає загальну 13 позицію, тримаючи 3 місце серед медичних вишів; за результатами Ukrainian National H-index Ranking ХНМУ увійшов в Топ 20 вишів України; у глобальному рейтингу наукових установ Scimago Institutions Rankings 2024 ХНМУ посів 27 місце серед 49 представлених ЗВО України та 3 – серед 8 представлених медичних вишів України.

Видавнича діяльність. Видавничу діяльність університету здійснює редакційно-видавничий відділ, який забезпечує виготовлення пакетів документів для здобувачів вищої та післядипломної медичної освіти ХНМУ, виготовляє бланкову продукцію для потреб університету; здійснює редакційну підготовку та друк навчально-методичної та наукової літератури університету, виготовлення електронних сертифікатів конференцій тощо.

Організаційний супровід видавничої діяльності університету на сьогодні цифровізований та реалізується через методичний модуль АСУ «Шлях книги».

У 2024 р було видано 4 підручники (з них 2 англійською мовою), 27 навчальних посібників, зокрема, 2 видано англійською мовою, 1 у форматі відео та 5 як електронні посібники, 2 монографії. Співробітники ХНМУ спільно з фахівцями інших навчальних та наукових медичних закладів брали участь у виданні 1 підручника, 3 навчальних посібників.

Крім того, у 2024 р. в університеті підготовлено та видано 90 (з них 9 англійською мовою) навчально-методичних робіт для здобувачів вищої освіти, слухачів циклів тематичного удосконалення, лікарів-інтернів на електронних носіях; 107 електронних файлів навчальної літератури розміщено в Репозитарії ХНМУ.

Ці результати у динаміці за останні три роки представлені нижче (табл. 4).

Таблиця 4

Показники видавничої діяльності

Види літератури	Рік видання					
	2022		2023		2024	
	ХНМУ	Спільно з іншими закладами	ХНМУ	Спільно з іншими закладами	ХНМУ	Спільно з іншими закладами
Підручники	1	2	2	2	3	1
Навчальні посібники	8	9	32	10	24	3
Електронні видання	7	–	6	–	6	–
Монографії	3	8	2	12	2	–
Навчально-методичні роботи/ англ. мова	53/9	–	67/15	–	90/9	–

За звітний період у наукових журналах університету «Inter Collegas», «Експериментальна і клінічна медицина» та «Медицина сьогодні і завтра» опубліковано 105 статей, кожна з яких пройшла перевірку на плагіат та рецензування за подвійною засліпленою процедурою. Журнали розміщені на власних сайтах журналів, у репозитаріях ХНМУ, Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського та Zenodo (ЦЕРН, Швейцарія). Всі журнали індексуються на Google Scholar, Crossref, OpenAIRE, а журнал «Inter Collegas» – ще й в «Index Copernicus» (Польща), розміщуються у Репозитарії ХНМУ: «Inter Collegas» –

32 статті; «Експериментальна і клінічна медицина» – 37 статей; «Медицина сьогодні і завтра» – 36 статей.

За даними Crossref, відвідуваність журналів стабільно зростала протягом року з 1,622 відвідувань у січні до 2,454 у грудні.

Зросли індекси Хірша журналів Google Scholar до 6 для «Inter Collegas» та до 5 для журналу «Експериментальна і клінічна медицина».

Навчально-виховна діяльність

Навчально-виховний процес в університеті реалізується відповідно до розробленої Концепції виховної роботи, що базується на положеннях Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Державної національної програми «Освіта» («Україна ХХІ століття»). Виховна робота в ХНМУ проводиться відповідно до умов воєнного стану. Головна увага була сконцентрована на забезпеченні безпекової складової здоров'я та психологічного стану здобувачів освіти, національно-патріотичному вихованні, а також, на подальшому розгортанні волонтерського руху.

На офіційному сайті й сторінках соціальних мереж університету було розміщено алгоритм дій у разі виникнення надзвичайної ситуації, продовжували діяти «гарячі телефонні лінії» для отримання інформаційної, координаційної та консультативної підтримки під час дії правового режиму воєнного стану. Систематично велася роз'яснювальна робота серед професорсько-викладацького складу, співробітників університету та здобувачів освіти за участю співробітників Державної служби з надзвичайних ситуацій та правоохоронних органів. Продовжував свою роботу колл-центр психологічної допомоги, де працювали україномовні та англomовні фахівці-психологи, психотерапевти.

Продовжувалася робота з **національно-патріотичного виховання**, яка проводилася в різних напрямках. Головну роль тут відігравали кафедра української мови, основ психології та педагогіки, кафедра філософії та суспільних наук, кафедра медицини катастроф та військової медицини, Наукова бібліотека, музей історії ХНМУ та органи студентського самоврядування.

Викладачами кафедр було проведено серію online-заходів із висвітленням найпоширеніших питань, які виникають у здобувачів освіти під час дії воєнного стану та загалом агресії ворога проти України. В університеті підтримується дух єднання студентської та викладацької спільноти в складних умовах сьогодення. Співробітники кафедри філософії та суспільних наук залучили студентів до збору коштів на потреби підрозділів ЗСУ, зокрема, РЕБ для 79 бригади, дрони та глушники для підрозділу «Сталева хмара». Крім того, збір коштів було організовано для допомоги київській лікарні ОХМАТДИТ та програми «Повернись живим». Проведено численні інформаційно-просвітницькі заходи до пам'ятних дат України, спрямовані на формування у студентської молоді ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості, особистої відповідальності за долю і єдність країни. В ході вивчення навчальних дисциплін «Історія і культура України» викладачі розкривали сутність процесів щодо створення української державності та боротьби за суверенітет і незалежність.

Значна увага приділяється вивченню історії становлення української медичної сфери. У червні 2024 р. в ХНМУ було проведено міжнародну науково-

практичну конференцію «Проблема людини у воєнні та повоєнні часи: філософський та медичний дискурси» до 100-річчя з дня народження професора Володимира Вікторовича Бобіна (1924–2024). Крім того, Центр медичного краєзнавства ім. проф. В.Д. Отамановського приділяв пильну увагу здійсненню краєзнавчої роботи з дослідження розвитку медичної сфери в Харківському регіоні. Директорка Центру доц. Г. Демочко звернулася із листом до Харківського міського голови Ігоря Терехова із пропозицією про перейменування однієї з вулиць міста на честь професора В. Отамановського – видатного сина України, науковця, громадсько-політичного діяча, педагога. Сьогодні така вулиця в Харкові вже є.

Велике значення для реалізації питань гендерної рівності в ХНМУ здійснює Центр гендерної освіти ХНМУ, співробітники якого розробляють навчальні матеріали щодо формування та впровадження на підприємствах політики поєднання професійних і сімейних обов'язків. Викладачі ХНМУ, які виконували спільні проекти з представниками медичних університетів інших країн, надають матеріали, поширюють досвід щодо формування та впровадження в ХНМУ політики поєднання професійних і сімейних обов'язків. Було проведено низку заходів щодо виконання спільного проекту з Кембриджським університетом Проєкту «EmpowerHer: просування жіночого лідерства у вищій медичній освіті». Є аспекти досягнень ХНМУ, які позитивно здивували колег в Кембриджі (На сьогодні з 85 кафедр ХНМУ 44 кафедри очолюють жінки-професорки, і 41 – чоловіки-професори). Крім того, у 2024 р. було започатковано спільний проєкт Школи клінічної медицини Кембриджського університету і Центру гендерної освіти ХНМУ «WORK-LIFE БАЛАНС: ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ 2025. Візії та практичні інструменти для життя на повну» в рамках програми «EmpowerHer: просування жіночого лідерства у вищій медичній освіті», що реалізується за фінансової підтримки програми Going Global Partnerships від Британської Ради.

У серпні 2024 р. директорка Центру гендерної освіти ХНМУ, завідувачка кафедри філософії та суспільних наук Катерина Карпенко взяла участь у роботі 25-го Всесвітнього філософського конгресу (XXV WCP, Рим, 2024). Вона виступила з доповіддю «Жіночий дискурс в українській філософській думці» в секції «Історія філософії» (за підтримки гранту MSCA4Ukraine), а також взяла участь у роботі двох круглих столів «Еко- , Здоров'я – Фемінізм» та «Жінки-філософи в Академії: досягнення, перешкоди та виклики».

Народний музей історії ХНМУ продовжив оновлення виставкових експозицій та розгортання екскурсійної діяльності для студентів. Протягом 2024 р. було проведено серію екскурсій до фондів Народного музею ХНМУ, музею кафедри анатомії людини та кафедри патологічної фізіології.

Важливу роль у розвитку Української державності **відіграє українська мова**. Удосконалення володіння українською мовою в умовах сьогодення – це потреба відчувати себе єдиним цілим із рідною країною. Протягом 2024 р. університеті були проведені інтерактивні заходи, спрямовані на забезпечення функціонування української мови як державної, зокрема, літературна студія «Шануймо слово кобзаря» (залучено 45 учасників); конкурс ораторської майстерності «Те, у що віриш, стає твоїм світом» (залучено 80 учасників);

тематична дискусія «Мир і конфлікти: роль молоді в побудові мирного суспільства» (залучено 32 учасники); літературний марафон «Мова крізь поезію» (залучено 38 учасників); конкурси знавців української мови ім. П. Яцика та Т. Шевченка (два окремих конкурси, проведені в рамках тижня української писемності та мови), до яких було залучено 150 учасників). До дня української писемності та мови здобувачі освіти активно долучилися до написання радіодиктанту національної єдності. Відповідальне ставлення до державної мови, як важливого аспекту формування національної самосвідомості студентів, знаходиться постійно у колі пильної уваги з боку адміністрації університету.

Суттєвий внесок у діяльність всієї університетської спільноти додає **студентське самоврядування ХНМУ**. Здобувачі освіти брали активну участь у діяльності університету, зокрема, в процесах внутрішнього забезпечення якості, моніторингу та оцінки освітніх програм, рівня викладання навчальних дисциплін тощо.

Протягом 2024 р. студентське самоврядування продовжило розгортання проєкту «Куратори Першокурсників». Для кожної групи першокурсників в рамках проєкту відібрано куратора зі старшого курсу, який протягом року направляв, надавав відповіді на питання, проводив онлайн та офлайн зустрічі та тимблдинг груп.

Представники самоврядування надавали велику допомогу університету у проведенні різноманітних екскурсій для студентів. Наприклад, спільно з Науковою Бібліотекою ХНМУ було проведено екскурсії для майже 200 студентів молодших курсів; спільно з кафедрою анатомії людини проведено екскурсії для понад 180 студентів, а спільно з Народним музеєм ХНМУ проведено екскурсій для понад 70 першокурсників.

Продовжується співпраця студентського самоврядування з Навчально-тренувальним центром тактичної медицини ХНМУ, зокрема, проведено 23 тренінги по різних районах міста для школярів 9-11 класів.

Представники студентського самоврядування ХНМУ є активними учасниками стратегії розвитку молодіжного середовища Харківщини, що реалізується за підтримки Харківської міської адміністрації та Харківської обласної воєнної адміністрації. Основним із напрямків діяльності студентського самоврядування залишався **волонтерський рух**, що став, як ніколи, важливим та актуальним, враховуючи особливості, пов'язані з воєнним станом у країні. Наприклад, протягом червні-грудня 2024 р. Волонтерська бригада ХНМУ (70 студентів) цілодобово здійснювала догляд за нерухомими пацієнтами психоневрологічного профілю з деокупованих та прифронтових територій, яких було вимушено розміщено на базі Університетської клініки ХНМУ. Крім того, студенти ХНМУ відвідували ветеранів на базі НДІ гігієни праці та професійних захворювань.

Студенти ХНМУ продовжували активно долучатися до роботи у військових шпиталях та цивільних лікарнях Харкова та області. Постійно здійснювалася робота по догляду за пацієнтами харківських хоспісів (понад 60 відвідувань). Крім того, студенти-волонтери здійснили багато візитів до гуртожитків

м. Харкова, де тимчасово розміщені вимушені переселенці з окупованих та прифронтових районів області (понад 40 візитів).

Студенти продовжують розвивати проєкт «Medical Background», суть якого полягає в підвищенні медичних знань у дітей та підлітків із життєвоважливих медичних тем у теперішніх та майбутніх поколінь в Україні. Формат проєкту повністю враховує інклюзивність, є загальний план із 44-х занять, розподілених за усіма системами організму людини. Крім того, більше 50 студентів ХНМУ долучилися до волонтерського проєкту з фізичної реабілітації опорно-рухового апарату військовослужбовців та з практичної підготовки фізичних реабілітологів.

Значну увагу було приділено організації збору донорської крові для поранених та хворих у харківських лікувальних закладах, майже 300 студентів і співробітників стали донорами крові.

Студенти ХНМУ брали активну участь у допомозі захисникам України. Протягом 2024 р. було зібрано майже 250 тис. гривень на потреби військових та виготовлено велику кількість окопних свічок і маскувальних сіток. Крім того, самоврядування долучилося до проведення тренінгу «Навчання базовим навичкам тактичної медицини. Протокол MARCH», в рамках якого було проведено тренінги та навчено більше 1700 людей по Харківській області, включаючи майже всі ЗВО Харкова, комунальних працівників, школярів на безоплатній основі.

Продовжується масштабування Всеукраїнського проєкту «Студент-студенту», та Всеукраїнського проєкту «Академія досвідченого лектора», які були започатковані кафедрою клінічної фармакології та внутрішньої медицини ХНМУ. В рамках даних проєктів лекторами виступають студенти й викладачі різних ЗВО нашої країни. За 2024 р. проведено більше 27 лекцій з обох проєктів.

Протягом 2024 р. самоврядуванням було започатковано «Time to choose» - профорієнтаційний захід, на якому спікери – лікарі розповідають про свій медичний шлях до омріяної спеціальності або висвітлюють цікаву медичну тему. Усього було запрошено 19 видатних лікарів, випускників ХНМУ, які поділилися своїм досвідом зі студентською спільнотою.

Чисельні подяки нашим здобувачам надходять до університету від клінічних закладів, у тому числі з-за кордону, від підрозділів Збройних сил, Національної гвардії, різних військових формувань, добровольчих батальйонів та цивільних організацій, цивільного населення. Зокрема, представники Студентського самоврядування ХНМУ отримали Подяку «Органу Студентського самоврядування ХНМУ за розвиток Студентського самоврядування попри виклики повномасштабного вторгнення, виховання патріотичної та вмотивованої молоді, активність та незламність» від Директора КУ «Харківський обласний центр молоді» Георгія Пазія.

До **фізкультурно-оздоровчої роботи** в університеті задіяні високопрофесійні викладачі профільної кафедри. Попри всі складнощі, пов'язані з війною, спортивне життя в університеті тривало. В 2024 р. студенти та співробітники ХНМУ брали активну участь у змаганнях різних рівнів.

На міжнародному рівні:

- студентка I курсу IV медичного факультету Карина Лобанова посіла 3 місце у складі Національної збірної команди України на Чемпіонаті Світу з шашок-100 (20-30 вересня 2024 р., м. Кемер, Туреччина).

На державному рівні студенти ХНМУ ставали призерами:

- 3 командне місце (серед 11 медичних закладів) у Чемпіонаті України з футболу серед студентів-медиків вищих навчальних закладів України (16–17 листопада 2024 р., м. Винники, Львівська обл.).

- Ірина Ярмач - студентка 2 курсу IV медичного факультету 9 разів посідала призові місця на Чемпіонатах та Кубках України зі стрільби з лука.

Активну участь студенти ХНМУ беруть у різноманітних змаганнях міського рівня, зокрема, 19 жовтня 2024 р., участь у VII відкритому рапід-турнірі з шахів «Кубок безкорисливості» присвячений пам'яті Анатолія Квітко, а 15.11.2024 р. наші студенти вибороли 3 місце у шашках і 3 місце у шахах серед 16 команд харківських вишів у шахово-шашковому турнірі «Шах, мат і в дамки» (офлайн).

5 квітня 2024 р. відбувся спортивний захід, приурочений до Міжнародного дня спорту на благо розвитку і миру та Всесвітнього дня здоров'я в рамках національного проекту «Цікава фізкультура 2:0. Перезавантаження». Студенти ХНМУ стали учасниками встановлення нового Національного рекорду у Флешмобі «White card» – більше 200 000 учасників. Українська федерація «Спорт заради розвитку» нагородила ХНМУ дипломами, а викладачів кафедри фізичного виховання та здоров'я відзнаками, подяками та сертифікатами.

Лікувально-профілактична робота

У 2024 р. лікувально-консультативна робота фахівцями клінічних кафедр здійснювалася на базі 90 закладів охорони здоров'я різного підпорядкування. На клінічних базах кафедр виконувався запланований обсяг організаційно-методичної та лікувально-діагностичної роботи.

Загальна кількість науково-педагогічних працівників клінічних кафедр складає 674 особи, з них: професорів – 166, доцентів - 269, асистентів – 239.

Підвищення лікарської кваліфікації протягом 2024 р. пройшли 166 фахівців університету, з них на циклах стажування – 6, спеціалізації – 67, тематичного удосконалення – 93, більшість на базі ННІ післядипломної освіти ХНМУ.

Відповідно до вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 31.08.2023 № 1555 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України», встановлено, що на період дії воєнного стану в Україні атестації на підтвердження звання лікаря-спеціаліста, на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій лікарям не проводяться. Строк дії посвідчень про кваліфікаційну категорію та сертифікатів спеціаліста, який спливає у період дії воєнного стану, продовжується на період дії воєнного стану та протягом трьох місяців з дня його припинення або скасування.

Науково-педагогічні працівники клінічних кафедр університету у 2024 р. продовжили надавати різнопланову медичну допомогу населенню міста Харкова та Харківської області, військовослужбовцям Збройних Сил України та тимчасово переміщеним особам. До надання практичної медичної допомоги пацієнтам на клінічних базах було залучено 177 співробітників з 45 кафедр: 128 співробітників з 30 кафедр університету, 49 співробітників з 15 кафедр ННІПО.

Протягом 2024 р. науково-педагогічними працівниками клінічних проліковано 20,6 тис. пацієнтів, проведено 51,2 тис. консультацій, проведено 11 015 оперативних втручань різної складності та 5 045 асистенцій, виконано 1 509 чергувань по стаціонару.

Найбільше задіяно науково-педагогічних працівників у наданні медичної допомоги з 8 клінічних кафедр університету: хірургії № 4 – 10 співробітників, хірургії № 1 – 13 співробітників, урології, нефрології та андрології імені професора А.Г. Подреза – 8 співробітників, педіатрії № 3 ННПО 9 співробітників, екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології та протезування – 7 співробітників, інфекційних хвороб, дитячих інфекційних хвороб та фтизіатрії – 7 співробітників.

Прикладом запровадження клінічними кафедрами у лікувальний процес передових технологій є діяльність кафедр: хірургії № 4; медицини катастроф та військової медицини; нейрохірургії, які у співпраці з медичним персоналом клінічних баз брали активну участь у наданні медичної допомоги пацієнтам.

Науково-педагогічними працівниками кафедри хірургії № 4 проведенні оперативні втручання різної складності у якості операторів та асистентів, з використанням мініінвазивної, ендоскопічної техніки та залученням технологій моделювання оперативних втручань на базі Військово-медичного клінічного центру Північного регіону, КНП «МКБЛ №17» ХМР, КНП «МКБЛ № 18» ХМР.

Медична допомога надавалася військослужбовцям Збройних Сил України та цивільному населенню, які постраждали від мінно-вибухових уражень шиї, грудної клітки, черевної порожнини, кінцівок, проводилися реконструктивно-відновлюванні оперативні втручання.

Фахівцями кафедри вперше розроблено та впроваджено в клінічну практику первинно реконструктивно-відновлювальні оперативні втручання при порушенні каркасу грудної клітини. Загалом у 2024 р. фахівцями кафедри впроваджено у практику 19 новітніх методів лікування та отримано 12 патентів на корисну модель.

Співробітники кафедри медицини катастроф та військової медицини протягом 2024 р. брали участь у наданні медичної допомоги на клінічних базах кафедри, в тому числі при бойовій травмі військовим і цивільним постраждалим. Так у відділенні анестезіології, реанімації та інтенсивної терапії Військово-медичного клінічного центру Північного регіону під керівництвом полковника Бондаренка В.В. співробітниками кафедри продовжувалась робота по наданню екстреної та невідкладної медичної допомоги, в тому числі під час евакуації з зони бойових дій та подальшої етапної евакуації поранених, тривалої інтенсивної терапії, в тому числі гострого діалізу, еферентної терапії військовим постраждалим. У відділенні анестезіології та інтенсивної терапії ДУ «ІЗНХ АМН України» було проліковано близько 300 тематичних пацієнтів, з них поетапно близько 150 військових. На базі КНП «МКЛШНМД ім. проф. О.І. Мещанінова» ХМР анестезіологічна команда фахівців кафедри провела більше 1000 маніпуляцій, у тому числі таких, як комбінована анестезія при симультанних операціях.

Співробітники кафедри нейрохірургії надавали на базі КНП ХОР «ОКЛ» високоспеціалізовану медичну допомогу цивільному населенню, яке постраждало від мінно-вибухових уражень головного мозку, хребта та спинного мозку, периферичної нервової системи. Також надавалася допомога хворим на онкологічні, церебро-васкулярні, дегенеративні захворювання. Фахівці кафедри брали активну участь у проведенні оперативних втручань різної складності у якості операторів та асистентів. У 2024 р. втілено в клінічну практику використання сучасної цифрової операційної мікроскопічної системи AR-технологія eXtra Vision – нейрохірургічного мікроскопу – ендоскопу, який забезпечує велику робочу відстань, високе збільшення та глибину поля, що дозволяє проводити нейрохірургічні операції без перешкод для хірурга. Світлодіодне освітлення екзоскопа дозволяє зменшити теплове пошкодження та відблиски тканин, які можуть виникнути при використанні традиційного бінокулярного мікроскопа.

У 2024 р. після проведеної адаптації структурних лікувальних підрозділів ННМЦ «УК» ХНМУ до роботи в умовах воєнного часу, медичну допомогу отримали 21 490 пацієнтів, з них пройшли стаціонарне лікування 4548, отримали консультацію 45 908 хворих. Проведено 663 високотехнологічні операції, з них 317 у відділенні малоінвазивної хірургії, 282 онкологічним хворим у центрі комбінованих методів лікування онкологічних захворювань, 34 ортопедично-травматологічним хворим. На базі відділення медичної реабілітації фізіотерапевтичне лікування пройшли 662 пацієнти, проведено 12 230 процедур.

У 2024 р. на базі клініки НДІ гігієни праці та професійних захворювань, проліковано 1349 хворих, в т.ч. 387 хворим з діагнозом професійного захворювання, проведено 14 розширених профпатологічних лікарських експертних комісій, розглянуто 4 випадки з приводу встановлення гострого професійного захворювання на COVID-19, у яких неможливо виключити професійний генез гострого захворювання.

З червня 2024 р. Університетський стоматологічний центр уклав договори з Національною службою здоров'я України за пакетами медичних послуг – Зубопротезування окремих категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України», зубозапротезовано 190 військовослужбовців, з них: 100 осіб закінчили лікування та зубопротезування, 90 осіб продовжують лікування з послідовним зубопротезуванням.

У рамках підготовки до контрактування із Національною службою здоров'я України, переходом від державного фінансування за кошти загального фонду на компенсації Національної служби здоров'я України за «Програмою медичних гарантій – 2025» з 01.01.2025 р., у Харківському національному медичному університеті проведено реорганізацію структурних лікувальних підрозділів, створено Філію «Університетська лікарня» ХНМУ до складу якої приєднано клініку Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ на правах структурних підрозділів - відділення соматичної та професійної патології та Університетський стоматологічний центр.

Міжнародна діяльність

Міжнародна діяльність університету спрямована на його інтеграцію у

світовий освітній та науковий простір. Університет активно розвиває міжнародні зв'язки, зокрема через налагодження партнерства та співробітництва із зарубіжними університетами, інституціями та установами у рамках договорів та меморандумів.

У 2024 р. було укладено **17 договорів (меморандумів) про співпрацю** з університетами Литви, Німеччини, Польщі, Іспанії, Чехії та Швейцарії, освітньою онлайн платформою Великобританії, а також з трьома міжнародними неурядовими організаціями. Станом на кінець 2024 р. діючими є **48 договорів (меморандумів) про співпрацю**, на стадії підписання знаходиться 5 договорів.

Продовжувалася робота за **міжнародними проєктами**. Найбільш значущі загально-університетські міжнародні проєкти:

- **Україно-Швейцарський проєкт «Розвиток медичної освіти»** Швейцарський інститут тропічної медицини та громадського здоров'я (Swiss TPH), 2 фаза;

- 2й рік виконання проєкту **«Симуляційна медицина та навчання на основі сценарій-орієнтованих ситуацій для надання невідкладної медичної допомоги»** (Simulation medicine and Scenario-based learning for emergency care “SimS”) в рамках програми ЄС Еразмус+, за напрямом **KA2**;

- Проєкт **Twinning** зі Школою клінічної медицини Кембриджського університету; Twinning («Побратимство») – модель співпраці між університетами, спрямована на підтримку університетів в Україні під час та після війни шляхом створення значущих партнерств між українськими та британськими закладами вищої освіти. Завдяки цьому проєкту у 2024 р. 20 вітчизняних студентів 3-5 курсів медичних факультетів пройшли літню 7-тижневу практичну підготовку на базі Аденбрукської лікарні, що є головною клінічною базою Школи клінічної медицини Кембриджського університету. Також в рамках цього проєкту співробітники кафедри філософії та суспільних наук отримали у 2024 р. грант на дослідження «Партнерства з гендерної рівності», що фінансується Британською Радою.

Активно проводилася робота з пошуку та реалізації **програм академічної мобільності для здобувачів освіти**. У 2024 р. успішно пройшли міжнародні програми академічної мобільності більш ніж 400 вітчизняних та іноземних студентів, у закордонних закладах освіти та клініках, а саме: Університет Чукурова (Туреччина), Варшавський медичний університет (Польща), Грузинський національний університет СЕУ та Університет New Vision (Грузія), Школа клінічної медицини Кембриджського Університету та Коррінгемський Медичний Центр (Великобританія), Вільнюський університет (Литва).

На виконання угод програми Еразмус+ по академічній мобільності з університетом Біруні (Туреччина), було проведено конкурсні відбори здобувачів освіти для проходження стажування зі спеціальностей «Стоматологія»; з університетом Чукурова (Туреччина) конкурс на семестрове навчання для студентів за спеціальністю «Медицина»; з Тарським університетом м. Мерсін (Туреччина) конкурсний відбір студентів на проходження семестрового навчання спеціальності «Терапія та реабілітація» протягом весняного семестру 2024/2025 н.р.

У рамках співпраці з Вюрцбурзьким університетом ім. Юліуса Максиміліана (Німеччина), за підтримки україно-німецького проєкту DAAD, 104 здобувача освіти у весняному семестрі 2023-24 н.р. пройшли навчання на онлайн-курсі «Медична комунікація та навички консультування» (7 практично-тренінгових онлайн занять у ZOOM тривалістю 1,5 годин українською мовою, сертифікат українською та англійською мовами 1 кредит ЄКТС).

З вересня 2024 р. 374 вітчизняних студентів проходять онлайн-курс навчання з англійської мови на платформі «English4Ukraine» у рамках міжнародної співпраці по проєкті «Twinning». Також на цю платформу підписалися 46 науково-педагогічних працівників (НПП).

НПП ХНМУ беруть активну участь у роботі міжнародних конгресів, самітах, конференціях, викладають та проходять стажування, проводять сумісні наукові дослідження, що сприяє обміну досвідом та налагодженню контактів з іноземними фахівцями. За звітний період було оформлено **48 закордонних відряджень до 15 країн світу.**

За програмою Staff Practical Training Erasmus+ «KA171» 5 викладачів взяли участь у програмі академічної мобільності НПП у Варшавський медичному університеті, 1 у Жешувському університеті (Республіка Польща) та 2 викладачі – в університеті Чукурова, м. Адана (Туреччина); 2 викладачі – у Ягеллонському університеті м. Краків (Республіка Польща) по програмі Європейського тижня персоналу по використанню програм ШІ для професійного розвитку «Una Europa Staff Week».

У рамках міжнародної співпраці організаціями-партнерами для НПП та здобувачів освіти ХНМУ відкрито **безкоштовні доступи до таких освітніх ресурсів та онлайн-платформ:** ExLibris (мережа наукових бібліотек США, Австралії, Британії); CAPSULE; Speaking Clinically; Ukrainian Medical School; Crisis Rescue Foundation; матеріали з психіатрії та дитячої психіатрії Кембриджського університету, а також отримали вільний доступ до курсів платформи FutureLearn (понад 600 курсів провідних університетів Британії та Північної Америки).

На базі ННМЦ «Університетська лікарня» продовжується реалізація **проєктів з міжнародною участю** в тісній співпраці з BOOЗ, ЮНІСЕФ, USAID, Міжнародним медичним корпусом, Міжнародним комітетом Червоного Хреста, UK Med, ПротезХаб та іншими партнерськими донорськими організаціями.

У 2024 р. розпочалася реалізація спільного проєкту Міжнародного комітету червоного хреста та Міністерства охорони здоров'я України «Проєкт по впровадженню міжнародних стандартів в наданні реабілітаційної допомоги, в тому числі пацієнтам з ампутаціями». В рамках цього розпочала роботу клінічна ортезно-протезна лабораторія, в якій кваліфікованими іноземними фахівцями виготовляються тимчасові протези, необхідні для використання в гострому та підгострому періодах реабілітації пацієнта відповідно до сучасних протоколів.

Підписано договір про співпрацю з іспанською неурядовою гуманітарною організацією “NGO HELP TO UKRAINE” (Іспанія), згідно якого у 2025 р. міждисциплінарна команда науково-педагогічних працівників ХНМУ буде проходити довгострокове практичне стажування в клініці міста Севілья за

напрямок «фізична реабілітація».

Наприкінці 2024 р. ХНМУ пройшов відбір для участі в **проекті «Реабілітація в Україні» (Rehab4U)**. Цей проект, реалізований за підтримки USAID та Momentum Wheels for Humanity у партнерстві з міжнародними та національними організаціями, спрямований на розвиток клінічної освіти фізичних терапевтів, удосконалення освітніх програм, підвищення професійного рівня викладачів, координаторів клінічного навчання та клінічних супервізорів.

Працевлаштування випускників

У складі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти працює сектор сприяння працевлаштуванню випускників, у рамках роботи якого налагоджена співпраця з державною службою зайнятості Харківської області – Харківським обласним та міським центрами зайнятості, Департаментом у справах молоді та спорту. У межах угоди про «Спільну діяльність» та «Плану спільних дій» між університетом та міським центром зайнятості центр надсилає до університету інформацію щодо потреби лікувальних закладів Харківського регіону в лікарях-спеціалістах. Ця інформація розміщується на сайті ХНМУ, доводиться до відома інтернів і випускників ХНМУ. Проводяться інформаційні та профорієнтаційні заходи для випускників щодо питань навчання в інтернатурі та працевлаштування. Організовано постійне індивідуальне консультування, пропонуються наявні вакантні лікарські посади в лікувальних установах Харківщини та інших областей, які надали відповідні пропозиції до нашого ЗВО. За результатами звернень лікарів-інтернів є позитивні результати щодо отримання першого робочого місця після закінчення навчання в інтернатурі.

На сайті університету розміщено інформацію щодо алгоритму ефективного пошуку роботи, наявних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах та організаціях Харкова і Харківської області, інших регіонів України, відкрито вільний доступ до on-line ресурсу пошуку роботи, який безкоштовно збирає вакансії та пропозиції з сайтів 64 країн світу.

Продовжується робота щодо **контролю за прибуттям випускників** університету до баз стажування інтернатури шляхом співпраці з ЗОЗ та ДОЗ ХОВА, робота з надання одноразової грошової допомоги випускникам, які працюють у ЗОЗ сільської місцевості. Таку допомогу у 2024 р. отримали 6 лікарів: Харківська область – 4 особи; Дніпропетровська область – 2; Черкаська область – 1.

Соціальний захист співробітників та студентів

Питання соціального захисту співробітників та здобувачів освіти у минулому році були одними з пріоритетних, вирішувались у відповідності до умов Колективного договору за такими **напрямами:**

- забезпечення регулярної та своєчасної виплати заробітної плати та стипендії, різноманітних доплат до посадових окладів;
- надання матеріальної допомоги на оздоровлення під час відпустки, преміювання співробітників університету до знаменних дат та свят;
- проведення профілактичних медичних оглядів, консультацій, у разі необхідності – поглиблених медичних обстежень, лікування співробітників та членів їх сімей у клінічних підрозділах університету;

- підвищення ролі культурно-масової та виховної роботи через організацію університетських заходів;

- оздоровлення співробітників та їхніх дітей у санаторіях, на базах відпочинку за рахунок профспілкового бюджету, а здобувачів – за рахунок адміністрації та профспілок;

- надання членам профспілки профспілкових виплат, надання допомоги при певних проблемах зі здоров'ям та при пошкодженні житла.

У 2024 р. співробітникам своєчасно виплачувалась заробітна плата, надбавки за науковий ступінь та вчене звання. Працівникам, які безпосередньо працюють на робочому місці, виплачувалась надбавка за роботу з особливими умовами праці у розмірі 50% від посадового окладу за фактично відпрацьований час. Усім категоріям співробітників університету надавалась матеріальна допомога на оздоровлення під час відпустки.

У звітному періоді для 34-х співробітників, які працюють у шкідливих та особливо шкідливих умовах було організовано проведення обов'язкових медоглядів. 12 працівників отримували пільги та компенсації які встановлені діючим законодавством за роботу у важких та шкідливих умовах праці. На впровадження заходів з охорони праці, які передбачені положеннями «Комплексного договору» у 2024 р. було спрямовано 1264,61 тис. грн.

Співробітникам університету була надання можливість, за необхідністю, пройти поглиблене обстеження та отримати висококваліфіковану лікувально-діагностичну допомогу як на клінічних базах кафедр так і у клінічних підрозділах університету. Окремо співробітникам було запропоновано отримати санаторне реабілітаційне лікування у закладах міста, області та країни на компенсацію вартості яких було витрачено 57028 грн., зокрема на 4 дитячі путівки 17850 грн. Крім того за запитами профспілки університету від обласної спілки (ХООППОЗУ) співробітниками було отримано путівки на оздоровлення на суму більш ніж 50 000 грн.

У структурних підрозділах університету протягом року постійно проводилися: **виховна робота, культурні та спортивні заходи.** Переможці (12 учасників) отримали грамоти та винагороди на загальну суму 9 600 грн. з профспілкового бюджету. На день захисника України профспілкова організація привітала та надала премії 30 співробітникам, які служили у лавах ЗСУ на суму 127 200 грн. Для святкування Нового року було закуплено 490 подарункових наборів (395 770 грн.) та майже 400 квитків на святкові новорічні вистави для дітей співробітників (100 000 грн.). До дня Захисту дітей було організовано відвідування театралізованих вистав на що було витрачено 29000 грн. профспілкових коштів та придбано 596 подарунків на суму 212772 грн. Взагалі для проведення культурно-масових заходів було витрачено близько 1 200 тис.грн., крім вже згаданих заходів було організовано відвідування спектаклів, концертів, проведення заходів з «Арт-терапії», психологічних тренінгів та ін.

Профспілковою організацією за звітний рік було проведено за зверненнями 391-го члена профспілки виплата **матеріальної допомоги на суму більш ніж 900 тис. гривень.** Матеріальна допомога надавалась як на оздоровлення, зокрема онкохворим працівникам, допомога у зв'язку з пошкодженням житла внаслідок

військових дій, на поховання, так і до ювілеїв та пам'ятних дат, заохочення за проведення заходів з різною тематикою та ін.

Колективний договір між адміністрацією ХНМУ та трудовим колективом було укладено терміном на 5 років і затверджено на конференції трудового колективу ХНМУ 23.12.2019 р. з подальшою реєстрацією в управлінні праці та соціального захисту Шевченківського району Харківської міської ради 20.03.2020 р. При розробленні Колективного договору адміністрація університету керувалася Конституцією України, чинним законодавством, а також положеннями обласної галузевої угоди. В університеті в повному обсязі у 2024 р. дотримувались вимог та умов Колективного договору ХНМУ та Статуту ХНМУ. На загальних зборах колективу університету та звітній Конференції первинної профспілкової організації працівників ХНМУ (27 листопада 2024 р.) проведено звітування про виконання як умов Колективного договору, так і діяльності первинної профспілкової організації за період з 2019 по 2024 включно. Також на конференції було обрано новий склад профкому університету одним з першочергових завдань якого на 2025 р. буде організація спільної роботи адміністрації університету та профспілки над створенням нового Колективного договору на наступний п'ятирічний термін.

Реалізація заходів щодо запобігання проявам корупційних правопорушень

У ХНМУ проводиться планомірна робота щодо дотримання вимог антикорупційного законодавства. Внутрішні процедури і механізми прийняття, розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інші порушення Закону України «Про запобігання корупції» реалізувалися відповідно до діючих в університеті: Антикорупційної програми ХНМУ, затвердженої наказом ХНМУ від 10.02.2020р. № 21, «Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в Харківському національному медичному університеті» затвердженого наказом ХНМУ від 01.02.2024р. № 23, «Положення про порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб ХНМУ», затвердженого наказом ХНМУ від 28.08.2024р. № 186, «Положення про робочу групу з оцінки корупційних ризиків у діяльності ХНМУ», затвердженого наказом ХНМУ від 01.02.2024р. № 22, «Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в Харківському національному медичному університеті» затвердженого наказом ХНМУ від 01.02.2024р. № 23, наказу ХНМУ від 30.12.2022р. № 181/2022-адм. «Про дотримання вимог антикорупційного законодавства при прийомі на роботу та навчання в ХНМУ».

Згідно з Планом заходів, спрямованих на запобігання та виявлення корупції на 2024-2025 роки, затвердженого наказом ХНМУ № 312-адмін. від 21.12.2023 р., в університеті:

- співробітникам та здобувачам освіти надавалася методична допомога та проводилися консультації щодо повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень через публікацію відповідної інформації на вебсайті університету. Постійно висвітлювалася інформація з викладенням основних положень Закону України «Про запобігання корупції» та інших документів антикорупційного спрямування, зокрема опубліковано

роз'яснення Національного агентства з питань запобігання корупції щодо правил декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру. Усі співробітники університету та здобувачі освіти при прийомі на роботу або навчання заповнювали «Лист ознайомлення з відповідальністю за скоєння корупційних дій», «Опитувальник щодо наявності можливого конфлікту інтересів в ХНМУ», які зберігаються в особових справах у відділі кадрів;

- проводилася робота з формування нульової толерантності до корупції, прозорості в навчальному процесі, доброчесної та антикорупційної стратегії поведінки: невідворотності відповідальності; сприяння підвищення рівня довіри до держави;

- каналом повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень є скринька довіри, що розміщена на офіційному вебсайті ХНМУ: dovira@knu.edu.ua;

- з метою поліпшення умов реалізації конституційного права громадян на звернення, своєчасного та належного реагування на обґрунтовані факти щодо порушення вимог законодавства ведеться «Журнал реєстрації звернень громадян» та «Журнал обліку особистого прийому громадян»;

- усі етапи вступної кампанії 2024 р. проводилися в умовах відкритості, гласності та прозорості. За період прийому документів під час вступних випробувань та зарахування у ХНМУ не було жодної скарги щодо порушення гласності та прозорості при проведенні вступної кампанії цього року;

- ведеться постійний контроль за збереженням державного майна. З метою запобігання фінансовим правопорушенням, постійно проводиться аналіз фінансової звітності для своєчасного виявлення та усунення можливих недоліків.

У ХНМУ регулярно проводиться робота щодо оцінювання корупційних ризиків. На постійній основі функціонує Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в ХНМУ та Робоча група з оцінювання корупційних ризиків у діяльності ХНМУ. Робочою групою з оцінювання корупційних ризиків у діяльності ХНМУ було проведено оцінку корупційних ризиків в діяльності університету за 2024 р. Дія ідентифікації корупційних ризиків використовувалися нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, що регулюють діяльність університету, аналіз здійснених заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків за попередні періоди.

Інформація про результати роботи з профілактики та запобігання проявам посадових зловживань, хабарництва та інших негативних явищ, що проводилася відповідно до Антикорупційної програми ХНМУ. В університеті створено умови для відкритого контролю за діяльністю ЗВО, а також за діяльністю органів громадського самоврядування. З антикорупційними заходами, що проводилися в університеті можна ознайомитися на офіційному вебсайті ХНМУ: <https://knu.edu.ua/>, у розділі «Діяльність університету». У 2024 р. було виявлено 2 факти порушення виконавчої дисципліни з питань запобігання та виявлення корупції (за несвоєчасне подання без поважних причин членами лікарсько-консультативної комісії декларації особами, уповноваженими на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2023 р. – 26.04.2023 р. оголошено догани). 25.06.2024 р. у зв'язку з виключенням голів та членів

лікарсько-консультативних комісій з переліку суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції» - вказані догани було знято.

Задіяні інформаційні ресурси – вебсайт університету, що мають на меті поширення нормативно-правового забезпечення навчально-виховного процесу в університеті щодо запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, гендерним насильством та забезпеченням рівних прав жінок і чоловіків, а також протидії булінгу та мобінгу в освітньому середовищі.

Матеріально-технічна база та фінансово-господарське забезпечення

У 2024 р. забезпечення життєдіяльності університету та його підрозділів відбувалося, не дивлячись на збройну агресію рф. Університет забезпечувався всіма видами комунальних послуг, матеріально-технічними ресурсами, відновлювались побутові умови, забезпечувалися умови для проведення навчального та лікувального процесів (зокрема інноваційними технологіями та сучасним обладнанням). Проводилися відновлювальні, капітальні, поточні та планово-попереджувальні роботи в навчальних корпусах, приміщеннях лікувальних підрозділів, гуртожитках та будівлях іншого призначення. При проведенні ремонтних робіт перевага віддавалась впровадженню енергозберігаючих технологій та засобів.

Університет має на балансі 15 будівель, зокрема, навчальних корпусів, загальна площа яких становить 76 258,2 м², а саме за адресою: пр. Науки, 4:

- головний учбовий корпус – 15 618,9 м²;
- учбовий корпус «А» – 4 312,5 м²;
- учбовий корпус «Б» – 4 269,7 м²;
- учбово-лабораторний корпус – 10 031,5 м²;
- учбовий корпус анатомії людини (вул. Сумська, 39) – 2 328,7 м²;
- учбовий корпус «В» (вул. Трінклера, 12) – 2179,9 м²;
- учбовий корпус кафедри медичних катастроф та військової медицини (вул. Трінклера, 12) – 3 280 м²;
- головний корпус НДІ гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – 7 231,7 м²;
- учбовий корпус (вул. Трінклера, 6) – 738,7 м²;
- Університетський стоматологічний центр (пр. Перемоги, 51) – 6 490,3 м²;
- Медичний фаховий коледж ХНМУ (вул. Ігоря Муратова, 11) – 2416,1 м²;
- Учбово-лабораторний корпус (вул. Амосова, 58) – 11744,3 м²;
- Патолого-анатомічний корпус (вул. Амосова, 35) – 3031,8 м²;
- господарський корпус (вул. Амосова, 58) – 696,4 м² та корпус віварій (вул. Амосова, 58) – 1887,7 м².

Також на балансі університету є Спортивно-оздоровчий табір «Медик», площа комплексу і споруд якого складає 789,6 м².

У власності університету для проживання здобувачів є 8 гуртожитків загальною площею 60 402,6 м² (житлова площа 24 743,4 м²), кількістю ліжко-місць – 3 264. Однокімнатні квартири під гуртожиток у кількості 20 одиниць (вул. Плеханівська, 57) – площею 683,5 м², десять кімнат під гуртожиток по пров. 23 Серпня, 2 – площею 187,5 м².

До складу університету входять також будівлі медичного призначення із загальною площею 13 910,5 м², які розташовані за адресою вул.О. Шпейєра, 4.

Дві будівлі університету є пам'ятками архітектури місцевого значення:

– будівля Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – охоронний № 42 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334;

– головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – охоронний № 37 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334.

В університеті всі об'єкти нерухомого майна, які складають матеріально-технічну базу, зареєстровані в установленому чинним законодавством порядку та занесені до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

У 2024 р. було проведено значну кількість як запланованих, так і позапланових **ремонтів** у рамках відновлення пошкоджень навчальних корпусів та гуртожитків університету, які постраждали внаслідок постійних обстрілів міста армією РФ, побутового та технічного удосконалення структурних підрозділів університету з метою поліпшення їх можливостей та оптимального споживання всієї корисної площі і обладнання.

На капітальні ремонти витрачено 9 112 963,47 грн.:

- На заміну, ремонт вікон, дверей, стелі, освітлення та покрівель навчальних корпусів та гуртожитків університету: ГУК, УЛК (м. Харків, пр. Науки, 4); кафедра внутрішніх та професійних хвороб ХНМУ (НДІ ГП та ПЗ ХНМУ – м. Харків, вул. Трінклера, 6), біохімічна лабораторія УЛК ННІ ІПО ХНМУ (м. Харків, вул. Амосова, 58),

- Ремонт аварійної покрівлі будинку віварію ННІ ІПО ХНМУ (м. Харків, вул. Амосова, 58).

На поточні ремонти витрачено 3 323 657,96грн.:

- ремонт вентиляційної системи віварію ГУК ХНМУ, ремонт аварійного карнизу даху ГУК ХНМУ (м. Харків, пр. Науки, 4),

- відновлювальні роботи на аварійній ділянці мережі водовідведення, прилеглої до ГУК ХНМУ (м. Харків, пр. Науки, 4),

- ремонт аварійного санвузлу клініки НДІ ГП та ПЗ ХНМУ (м. Харків, вул. Трінклера, 6),

- ремонт системи опалення та водорозподільного вузла у будівлі гуртожитку №2 (м. Харків, пр. Перемоги, 51),

- ремонт вікон УЛК ХНМУ (м. Харків, пр. Науки, 4),

- ремонт аварійного козирка над входом у будівлю Фахового медичного коледжу ХНМУ та її покрівлі (м. Харків, вул. І.Муратова, 11), ремонт аварійного виходу з улаштуванням пандусу у будівлю Фахового медичного коледжу ХНМУ (м. Харків, вул. І.Муратова, 11).

Окрім того, були виконані такі роботи:

- ремонт покрівель: гаражів (вул. Трінклера, 12), учбового корпусу Б (пр. Науки, 4), головного корпусу НДІ ГП та ПЗ ХНМУ (вул. Трінклера, 6), УЛК ННІ

ПО ХНМУ (вул. Амосова, 58), корпусів 1, 2, 3 та допоміжних приміщень гуртожитку №7 (вул. Салтівське шосе, 268);

- ремонт житлових приміщень гуртожитків № 2, 6, 7.

Університет у своїй діяльності приділяв значну увагу реалізації принципу безбар'єрності при організації освітнього процесу, враховуючи положення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 р. У корпусах університету та гуртожитках наявні пандуси та ліфти, санітарні кімнати, в навчальних кімнатах, їдальнях, бібліотеці, місцях відпочинку забезпечені умови для комфортного перебування та отримання відповідних послуг для людей з обмеженими можливостями чи вадами здоров'я. В університеті в цілому забезпечено доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема, безперешкодний доступ до будівель, навчальних приміщень та іншої інфраструктури відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів, про що наявні відповідні експертні висновки.

У 2024 р. проведені обстеження та отримані технічні звіти щодо доступності приміщень медичних закладів ХНМУ для осіб з обмеженими можливостями.

Встановлено сучасні освітлювальні прилади в усіх учбових корпусах, інтерактивні прилади навчання.

З метою підготовки до проведення опалювального сезону та ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів до його початку було проведено повну ревізію всіх вузлів та устаткування теплоносіїв, трубопроводів системи опалення корпусів та будівель університету. За необхідністю були проведені профілактичні та ремонтні роботи.

Упродовж року запроваджувались заходи та проводилось придбання обладнання та устаткування для **забезпечення життєдіяльності закладу в періоди можливих «блекаутів»** після обстрілів інфраструктурних об'єктів армією РФ. Постійно проводилась робота щодо максимального збереження існуючого майна університету.

Усі кафедри та навчальні підрозділи університету були забезпечені доступом до Інтернету, можливістю використовувати мережеві сховища, сучасні програмні продукти навчального, наукового та іншого спрямування для проведення всіх видів діяльності. Локальна Інтернет-мережа зв'язку має пропускну здатність до 1000 Мб/с і дозволяє одночасну роботу близько 850 стаціонарних комп'ютерів. В університеті організовано єдину централізовану систему Wi-Fi доступу до інтернету, що забезпечується 250 точками з Wi-Fi концентраторами, які дають можливість підключення до мережі до 25000 абонентів. Локальна Інтернет-мережа зв'язку має пропускну здатність до 1000 Мб/с. Усі гуртожитки університету підключено до мережі Інтернет та поєднано в єдину мережу.

Фінансово-господарське забезпечення

В університеті бюджетні кошти загального та спеціального фондів використовуються виключно за цільовим призначенням. У 2024 р. не мали заборгованості з жодного виду платежів. Університет не обмежувався лише

державним фінансуванням, а й докладав максимальних зусиль для формування спеціального фонду. Окрім коштів, які сплачують студенти за навчання та проживання у гуртожитках, спеціальний фонд поповнюється за рахунок таких послуг, як виконання науково-дослідних робіт, проведення медичних оглядів за договорами, оренда майна, протокольно-інформаційні послуги, послуги з перекладу та ін. Залучені кошти спрямовувалися не лише на покриття захищених видатків, а й на потребу приведення в належний стан навчальних, лікувальних корпусів, гуртожитків шляхом їх поточного та капітального ремонту, створення безпечних умов праці. На придбання обладнання і предметів довгострокового користування витрачено 3,8 млн. грн., на капітальний ремонт гуртожитків витрачено 1,5 млн. грн, на капітальний ремонт навчальних корпусів 6,3 млн. грн. Зокрема, в 2024 р., на ліквідацію руйнувань, спричинених збройною агресією рф були залучені кошти на загальну суму 5,8 млн. грн.

У 2024 р. продовжено дію воєнного стану в Україні і наш регіон на сьогодні згідно з наказом Міністерства реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією», знаходиться в зоні можливих бойових дій. Цей факт є причиною подальшого зменшення контингенту та відповідно і зниження надходжень до спеціального фонду.

За підсумками фінансово-економічної діяльності ХНМУ розмір надходжень зведеного бюджету (загальний та спеціальний фонди з урахуванням надходжень, отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків) за всіма програмами, за якими працював університет, склав 612,9 млн.грн, що більше в порівнянні з попереднім роком на 7,79 %. У загальній масі надходжень обсяг коштів спеціального фонду становить 45,0 %, загального фонду – 55,0 %. Аналіз надходжень загального та спеціального фонду за всіма програмами наведено в табл. 5.

Таблиця 5

КПКВ 2301020 "Наукова і науково-технічна діяльність у сфері охорони здоров'я"					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2023	2024	2024/2023	2023	2024	2024/2023
4 713,3	4 948,2	5,0%	2 190,5	3 661,7	67,2%
КПКВ 2301070 "Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів закладами фахової передвищої та вищої освіти, підвищення кваліфікації кадрів науковими установами"					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2023	2024	2024/2023	2023	2024	2024/2023
192 087,9	210 237,2	9,4 %	256 184,2	253 001,9	-1,2%
КПКВ 2301090 «Загальнодержавні заклади та заходи у сфері медичної освіти»					

Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2023	2024	2024/2023	2023	2024	2024/2023
1 129,9	834,9	-26,1%	-	-	-
КПКВ 2301170 "Спеціалізована медична допомога, що надається закладами охорони здоров'я наукових установ та закладів вищої освіти»					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2023	2024	2024/2023	2023	2024	2024/2023
94 498,9	110 392,7	16,8%	9 486,9	15 741,7	65,9%
КПКВ 2301200 "Спеціалізована медична допомога, що надається в амбулаторних умовах закладами охорони здоров'я наукових установ та закладів вищої освіти, а також загальнодержавними закладами охорони здоров'я"					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2023	2024	2024/2023	2023	2024	2024/2023
5 549,9	7 276,0	31,1%	1 502,3	3 135,4	108,7%
КПКВ 2301700 "Надання компенсацій об'єктам державної власності, у будівлях (приміщеннях) яких в умовах воєнного стану на безоплатній основі розміщувалися внутрішньо переміщені особи»					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2023	2024	2024/2023	2023	2024	2024/2023
1 248,1	3 639,2	191,6%			
Разом					
Загальний фонд			Спеціальний фонд		
2023	2024	2024/2023	2023	2024	2024/2023
299 228,0	337 328,2	12,7%	269 363,8	275 540,6	2,3%

За програмою 2301020 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері охорони здоров'я» за спеціальним фондом у 2024 р. надійшло 2 334,8 тис. грн. зокрема від основної діяльності – 1 738,0 тис. грн. та від оренди майна – 596,8 тис. грн., (з урахуванням надходжень, отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків у сумі 3 661,7 тис.грн. (з них 16 252,43 £ за участь у гранті Кембриджського університету за темою «EmpowerHER: сприяння лідерству жінок у вищій медичній освіті» та 4 261,84 \$ за участь у гранті від CRDF Global за темою «Використання технологій Oxford Nanopore (ON) для індефікації мультирезистентних штамів Mycobacterium Tuberculosis (MTB) в Україні в рамках створення комплексного туберкульозного порталу»).

У загальній структурі витрат 36,3 % склала заробітна плата з нарахуваннями; 38,9 % – витрати на капітальний ремонт приміщень; 16,6 % – витрати на придбання предметів, матеріалів та на оплату комунальних послуг; 7,5 % – витрати на оплату послуг; 0,7 % – витрати на сплату податків та зборів, обов'язкових платежів до бюджету та інші витрати.

За загальним фондом було використано коштів у розмірі 4 948,2 тис. грн. 99,9 % (4 945,9 тис.грн.) використані на виплату заробітної плати з нарахуваннями науковим працівникам, 0,1 % (2,3 тис. грн.) – на банківські послуги.

У 2024 р. за загальним фондом за програмою **2301170 «Спеціалізована медична допомога, що надається закладами охорони здоров'я наукових установ та закладів вищої освіти»** використано коштів на суму 110 392,7 тис. грн, з них 94 314,5 тис. грн (85,4 %) на виплату заробітної плати з нарахуваннями; 10 473,9 тис. грн. (9,6 %) – на оплату комунальних та інших послуг; 2 902,6 тис. грн. (2,6 %) – на продукти харчування; 2 701,7 тис. грн (2,4 %) – на придбання предметів, матеріалів та медикаментів.

За спеціальним фондом надійшло 3 187,9 тис. грн (без урахування надходжень, отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків), що в порівнянні з 2023 роком менше на 8,5 %. Витрати за даною програмою склали 5 660,9 тис. грн., що більше надходжень майже на 77,6%, це стало можливим за рахунок залишків. У структурі витрат: 67,1 % склали видатки на заробітну плату з нарахуваннями; 18,1 % на оплату комунальних та інших послуг; 14,8 % – витрати на придбання предметів, матеріалів та медикаментів.

Надходження УСЦ ХНМУ **КПКВК 2301200 «Спеціалізована медична допомога, що надається в амбулаторних умовах закладами охорони здоров'я наукових установ та закладів вищої освіти, а також загальнодержавними закладами охорони здоров'я»** за спеціальним фондом в 2024 р. склали 3 071,9 тис. грн. (без урахування надходжень, отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків), що на 117,1 % більше в порівнянні з попереднім роком. Збільшення відбулося завдяки укладанню договору з НСЗУ про медичне обслуговування із зубопротезування окремих категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. Основну частину витрат склали витрати на заробітну плату з нарахуваннями – 77,4 %; 13,3 % - витрати на оплату комунальних та інших послуг; 9,1% - витрати на медикаменти, на придбання предметів та матеріалів.

Фінансування за загальним фондом у 2024 р. склало 7 276,0 тис. грн. 93,5 % з них складають видатки на заробітну плату з нарахуваннями, 4,0 % – оплата комунальних та інших послуг; 2,5 % – медикаменти, предмети, матеріали.

У 2024 р. в зв'язку з продовженням дії воєнного стану, в гуртожитки ХНМУ продовжено розміщення внутрішньо переміщених осіб. Згідно постанови КМУ від 11.03.2022р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану» в 2024 р., як і в попередній рік було виділено кошти на відшкодування витрат за комунальні послуги по **КПКВК 2301700 «Надання компенсацій об'єктам державної власності, у будівлях (приміщеннях) яких в умовах воєнного стану на безоплатній основі розміщувалися внутрішньо переміщені особи»**. За даною програмою було відшкодовано в 2024 р. 3,6 млн. грн., з яких 1,1 млн. грн. відшкодовано за серпень-грудень 2023 р., 2,5 млн. грн. – за січень-вересень 2024 р. На сьогодні наявна заборгованість за жовтень-грудень 2024 р. у сумі 1,4 млн. грн.

Питома вага находжень за **КПКВК 2301070 «Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів закладами фахової передвищої та вищої освіти,**

підвищення кваліфікації кадрів науковими установами» за спеціальним фондом найбільша, а саме 96,3 %.

За спеціальним фондом без урахування надходжень отриманих від благодійних внесків, грантів та дарунків надійшло 224 578,5 тис. грн., що в порівнянні з минулим роком менше на 11,4%. Надходження від основної діяльності – 213 054,8 тис. грн. (94,9 %), від господарської діяльності – 8 453,5 тис. грн (3,7 %); від оренди майна – 3 000,0 тис. грн (1,3 %); від реалізації майна – 70,2 тис. грн. (0,1 %).

У 2023 р. було отримано грант програми Еразмус+ на тему «Симуляційна медицина та навчання на основі сценарних ситуацій для надання невідкладної медичної допомоги» на 2023-2025 роки, сума якого складає 96 348,00 €, з яких вже надійшло 77 890,80 €.

Структура витрат спеціального фонду за програмою 2301070 така: заробітна плата з нарахуваннями 216 274,9 тис. грн. (81,0 %); оплата комунальних та інших послуг 29 500,1 тис. грн (11,1 %); капітальні витрати 11 552,6 тис. грн. (4,3 %); придбання предметів, продуктів харчування, оплата послуг 8 204,4 тис. грн (3,1 %); інші видатки - 1 339,6 тис. грн. (0,5%).

У 2024 р. за загальним фондом використано коштів у розмірі 210,2 млн. грн, з них 84,5 % (177,6 млн. грн.) на виплату заробітної плати з нарахуваннями, 13,9 % (29,3 млн. грн.) на виплату стипендії, 1,0 % (2,1 млн. грн.) на оплату комунальних та інших послуг; 0,3 % (725,1 тис.грн.) на виплату компенсації за харчування дітям – сиротам, придбання одягу, допомоги при працевлаштуванні; 0,3 % (557,9 тис. грн.) – інші виплати.

Усім працівникам в 2024 р. виплачувалися передбачені законодавством надбавки та доплати, матеріальна допомога, здійснювалося преміювання. Сума матеріальної допомоги з урахуванням всіх підрозділів склала 12,7 млн. грн. Відповідно до постанови КМУ від 25.08.2023р. № 928 «Деякі питання оплати праці працівників підприємств, установ, закладів та організацій під час воєнного стану» за погодженням з МОЗ України, в 2024 р. було продовжено надбавки за роботу з особливими умовами праці у розмірі 50% працівникам, які здійснювали свої повноваження безпосередньо на робочих місцях на території можливих бойових дій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, затверджених наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022р. № 309. Ці виплати склали 27,-5 млн. грн. З серпня по грудень 2024 р. виплачувалася індексація, сума якої склала 1,0 млн. грн.

Університетом вчасно здійснювалося подання на затвердження до Міністерства охорони здоров'я України кошторисів доходів і видатків, проектів бюджетних запитів, плану асигнувань загального фонду бюджету, пропозиції щодо змін по загальному фонду бюджету та затверджені довідки про зміни до кошторису по загальному та спеціальному фондах з розрахунками до них. У ХНМУ забезпечується цільове та ефективне використання коштів державного бюджету. Бюджетні кошти загального та спеціального фондів використовуються відповідно до затверджених МОЗ кошторисів та виключно за цільовим призначенням, забезпечено виконання кошторисів доходів і видатків, відсутня

заборгованість із заробітної плати та стипендії, за спожиті комунальні та інші послуги, забезпечено виконання навчальних планів і програм, дотримання всіма підрозділами Університету штатно-фінансової дисципліни, організацію та здійснення контролю за навчальною діяльністю.

Основні проблемні питання діяльності університету

- Війна в Україні і пов'язана з нею безпекова нестабільність у Харківському регіоні є суттєвою загрозою провадженню діяльності Університетом;
- Економічні ризики – економічна нестабільність в країні та зменшення фінансування вищої освіти;
- Значне скорочення кількості випускників шкіл, зниження зацікавленості у медичних спеціальностях через високе навантаження та складність професії;
- Посилення конкуренції з боку інших медичних університетів України та закордонних університетів щодо залучення здобувачів освіти й креативних викладачів;
- Посилення міграції за кордон кваліфікованих фахівців та молодих науковців;
- Обмеженість безпечних середовищ, баз навчання;
- Втрата контингенту здобувачів освіти через безпекові умови;
- Втрата досвідчених науково-педагогічних кадрів, зокрема з вільним володінням іноземними мовами, та інших співробітників університету;
- Поступове збільшення середнього віку наукових кадрів і викладацького складу університету, що не компенсується підготовкою аспірантів;
- Традиційність у підходах до наукової та викладацької діяльності;
- Обмеженість ресурсів для інновацій – недостатнє фінансування та брак ресурсів можуть обмежувати можливості для нових міжнародних проєктів та інноваційних підходів у навчанні;
- Невелика кількість наукових дослідницьких грантів і відсутність системної роботи з фінансування;
- Відсутність сталої мотивації у викладачів щодо участі у конкурсах на фінансування наукових проєктів;
- Недосконалість механізму прогнозування перспективної наукової тематики; інерційність у зміні напрямків наукових досліджень;
- Недостатній рівень матеріально-технічної бази фундаментальних досліджень;
- Відсутність ефективних механізмів реалізації циклу «наука – впровадження – практика»; недосконалість системи комерціалізації наукових результатів та технологій;
- Недосконалість системи матеріального стимулювання для досягнення високих результатів діяльності науково-педагогічних та наукових співробітників;

- Низький рівень сприйняття співробітниками впровадження цифрових технологій у робочий процес через звичку до традиційних методів роботи;
- Висока вартість модернізації обладнання та ліцензованого програмного забезпечення;
- Недостатня інтеграція цифрових систем між структурними підрозділами університету;
- Відсутність єдиної централізованої цифрової ЕСО-системи;
- Обмежена ІТ-інфраструктура та застаріле обладнання;
- Обтяженість науково-педагогічних працівників неосновними видами роботи;
- Слабкий розвиток електронного освітнього середовища;
- Недостатня практична підготовка здобувачів;
- Нерозвиненість неформальної та інформальної освіти;
- Недостатній досвід участі в міжнародних проєктах великої частини науково-педагогічних і наукових працівників.

Шляхи вирішення проблем та першочергові завдання

Шляхи вирішення проблем та першочергові завдання Університету визначено в Стратегії розвитку на 2025-2029 роки.

Стратегічними напрямками розвитку Університету визнано:

1. Відновлення контингенту здобувачів освіти, забезпечення гнучкої інноваційної системи освіти впродовж життя, студентоорієнтованість, що має реалізуватися через:

- Розроблення й реалізацію програми профорієнтаційної роботи.
- Зосередження зусиль на практичній підготовці здобувачів освіти.
- Збільшення кількості іноземних студентів за рахунок маркетингової діяльності та адаптації англомовних програм.
- Дослідження вимог ринку праці сьогодення та прогнозування їх у майбутньому.
- Гармонізацію змісту освітніх програм Університету з кращими світовими практиками.
- Створення варіативного набору освітніх програм для забезпечення кадрових потреб післявоєнної України, зокрема англомовних.
- Підготовку фахівців за новими напрямками.
- Інтеграцію доказової медицини в освітні програми, включаючи використання клінічних протоколів, затверджених МОЗ України, а також міжнародних експертних груп.
- Використання цифрових інструментів, включаючи технології штучного інтелекту.
- Запровадження програм подвійних дипломів із закордонними університетами.
- Створення віртуальної клініки Університету та забезпечення доступу до цифрових освітньо-науково-медичних платформ.

- Впровадження в освітній процес Університету технологій адаптивного навчання.
- Забезпечення ефективної комунікації "викладач-здобувач";
- Відкриття кампусу Університету в одному з більш безпечних регіонів України.
- Проведення заходів зі створення медичного освітнього консорціуму в Харківській області (із ЗВО, НДІ, НАМН та НАН). Опрацювання нової моделі ступеневої медичної освіти.
- Запровадження відкритих лекцій, практичних занять, вебінарів, майстер-класів провідними фахівцями Університету та зарубіжними партнерами.
- Можливість отримувати додаткову освіту, подвійні спеціалізації, зокрема бізнес-освіту.
- Розроблення та впровадження інклюзивних освітніх програм, включаючи курси та тренінги з інклюзивної педагогіки, а також підготовку викладачів до застосування методів інклюзивного навчання.
- Підтримку працівників та здобувачів освіти з різними потребами через створення консультативних центрів та організацію психологічної і соціальної допомоги.
- Побудову сучасного інституту післядипломної освіти відповідно до міжнародних стандартів.
- Впровадження міжнародних сертифікаційних програм для підвищення кваліфікації медичних працівників та розширення можливостей їхнього професійного зростання.
- Створення «Навчально-наукового профілактичного об'єднання ХНМУ» шляхом об'єднання кафедр профілактичного та клінічного профілю для реалізації освітніх і наукових проєктів, виконання науково-практичних робіт медико-профілактичного та екологічного спрямування.

2. Збереження та примноження кадрового потенціалу Університету , що може бути реалізовано завдяки:

- Збільшенню термінів контрактів з науково-педагогічними та педагогічними працівниками до 5 років.
- Створенню умов комфортного поєднання навчальної та лікувально-профілактичної роботи в Університетській лікарні, на клінічних базах та в науково-дослідних підрозділах Університету.
- Підтримці професійного розвитку кожного викладача з урахуванням індивідуальних потреб через оплачувану Університетом участь у програмах міжнародного обміну, стажуваннях, інших формах підвищення кваліфікації в Україні й за кордоном.
- Залученню потужностей Університетської лікарні для надання медичної допомоги викладачам та співробітникам Університету, для проведення профілактичних оглядів.
- Відкриттю «Школи кадрового резерву» Університету.
- Запровадженню курсів, тренінгів, менторства для обдарованої молоді.

- Трансформації системи оцінювання досягнень співробітників університету відповідно до вимог міжнародних рейтингів.
- Створенню індивідуальних програм професійного розвитку співробітників університету.
- Забезпеченню розвитку у викладачів університету актуальних критичних компетентностей, зокрема, цифрової, іншомовної через навчання, проведення вебінарів, циклів підвищення кваліфікації.
- Розробленню та реалізації програми психосоціальної підтримки працівників на робочому місці.
- Сприянню інклюзивності, створенню безбар'єрного середовища для працівників, демобілізованих з лав ЗСУ, осіб з інвалідністю.

3. Розвиток наукового потенціалу для інноваційних досліджень, що може бути досягнуто через:

- Розширення кола міжнародних партнерів та напрямів міжнародної наукової співпраці.
- Результативну участь у міжнародних грантових програмах, зокрема Erasmus+, Horizon Europe.
- Участь аспірантів і викладачів у програмах зовнішньої академічної мобільності.
- Активну присутність Університету у глобальних інформаційних ресурсах та наукових платформах.
- Сталу публікативну активність науковців та здобувачів освіти у наукових виданнях 1 та 2 кварталів провідних наукометричних баз, зокрема через грантову підтримку досліджень та співпрацю з іноземними науковцями та організаціями.
- Внесення наукових видань ХНМУ у міжнародні наукометричні бази Scopus, Web of Science.
- Залучення іноземних дослідників до викладання курсів, проведення тренінгів та спільних наукових проєктів.
- Активну співпрацю з міжнародними професійними організаціями, такими як BOOЗ, Асоціація медичних університетів Європи (Association of Medical schools in Europe, AMSE) тощо.
- Моніторинг міжнародних та національних грантових програм.
- Участь у міжнародних дослідницьких мережах та колабораціях.
- Співпрацю з економічним сектором для залучення інвестицій у наукові дослідження.
- Популяризацію медичної науки, поширення наукових знань та залучення громадян до участі в науковій та науково-технічній діяльності, зокрема через медіа і соціальні мережі.
- Створення умов для ефективної роботи з науково-технічною інформацією та об'єктами дослідницької інфраструктури, що знаходяться у відкритому доступі.

- Удосконалення системи оцінювання якості наукової та науково-технічної діяльності співробітників та підрозділів Університету.
- Забезпечення відкритого доступу до наукових результатів, науково-технічної інформації, наукової інфраструктури, навчальних ресурсів.
- Запровадження системного аналізу й прогнозування з визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності.
- Широке впровадження дослідницького компоненту в освітні програми, реалізацію принципу «навчання через дослідження».
- Розроблення та реалізацію міждисциплінарних проєктів із використання штучного інтелекту, аналіз баз даних та цифрових технологій у медицині.
- Реєстрацію авторського права та промислової власності.
- Започаткування практики створення міждисциплінарних дослідницьких груп «ефективного наукового вирішення».
- Сприяння участі здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників у програмах академічної мобільності.
- Забезпечення доступу науковців до сучасного обладнання для проведення конкурентоспроможних досліджень.
- Залучення фінансування на модернізацію наукової інфраструктури через грантові програми та спонсорів; активну участь у конкурсах на отримання державних грантів.
- Підтримання стартапів та інноваційних проєктів як потенційного джерела додаткового фінансування Університету.

4. Впровадження сучасної системи управління та адміністрування, цифрова трансформація Університету, що може здійснюватися шляхом:

- Цифровізації документообігу та діловодства.
- Запровадження технологій автоматизації управлінських освітніх та наукових процесів, зокрема застосування технологій штучного інтелекту.
- Розроблення програмного застосунку «Електронний Університет».
- Розроблення і впровадження електронної інформаційної системи «Університет у смартфоні».
- Впровадження ключових показників результативності (KPI) для оцінювання діяльності проректорів, керівників підрозділів.
- Модернізації моніторингу діяльності Університету через запровадження аналітичних модулів системи «Електронний Університет».
- Забезпечення прозорості та обґрунтованості рішень щодо чутливих для спільноти проблем через підвищення ефективності роботи Конференції трудового колективу, Вченої ради Університету, вчених рад факультетів, інститутів, дорадчих органів.
- Організації та реалізації внутрішнього контролю в Університеті задля запобігання ризикам, виявлення порушень та забезпечення безперервного вдосконалення діяльності закладу вищої освіти.
- Розроблення політики кібербезпеки для захисту інформаційних систем Університету.

- Співпраці з іншими освітніми установами, ІТ-компаніями та міжнародними партнерами для обміну досвідом та технічної підтримки.
- Розширення використання хмарних платформ для зберігання навчальних матеріалів, організації спільної роботи та резервного копіювання важливої інформації.

5. Забезпечення фінансової стабільності Університету, що може бути реалізовано через:

- Залучення додаткового фінансування через національні та міжнародні гранти.
- Участь у реалізації програми медичних гарантій та надання додаткових платних медичних послуг.
- Створення Фонду підтримки Університету із залученням до донацій випускників та бізнесу.
- Розвиток державно-приватного партнерства в галузі медичної освіти, наукових досліджень та надання медичних послуг.
- Запровадження прозорої системи визначення пріоритетності витрат коштів із залученням до прийняття рішень

6. Посилення взаємодії з партнерами, подальша інтернаціоналізація діяльності Університету, що може реалізовуватися через:

- Активну співпрацю з МОЗ та МОН України, НАН та НАМН України для залучення Університету до розроблення засад державної політики в медичній освіті та охороні здоров'я.
- Участь Університету у реалізації державних програм в галузі освіти, охорони здоров'я.
- Створення міждисциплінарних дослідницьких платформ у співпраці з НАН та НАМН України.
- Забезпечення участі у програмі міжнародного медичного партнерства. Встановлення партнерських відносин між Університетською лікарнею ХНМУ й університетською лікарнею провідного європейського закладу освіти.
- Розроблення й реалізацію стратегії входження Університету до світових рейтингів ЗВО.
- Забезпечення подальшого зростання показників академічної мобільності здобувачів освіти та викладачів, збільшення кількості наукових стажувань.
- Приєднання Університету до європейських освітніх альянсів для започаткування спільних освітніх програм, розвиток наукових проєктів та обмін кращими практиками.
- Підвищення вимог до володіння викладачами іноземними мовами та збільшення можливостей до їх вивчення.

7. Розбудова Університетської лікарні за кращими європейськими стандартами як центру навчання, науки й практики, що може бути втілено завдяки, в тому числі:

- Об'єднанню клінічних кафедр на базі Університетської лікарні, забезпеченням мультидисциплінарного підходу у лікуванні.
- Опрацюванню питання щодо суміщення посад завідувача кафедри та завідувача відділення Університетської лікарні для забезпечення інтеграції освітнього, наукового та лікувального процесів.
- Створенню умов для спільної роботи здобувачів освіти, викладачів та лікарів над клінічними дослідженнями.
- Запуску пілотних програм роботи лікувальних підрозділів із залученням нових технологій та методик лікування.
- Залученню здобувачів освіти до лікувального процесу, під наглядом досвідчених фахівців як ефективного методу навчання й оволодіння практичними навичками.
- Інтеграції університетської лікарні в національну систему eHealth.
- Збільшенню кількості пакетів контрастування з НСЗУ.
- Створенню мультидисциплінарного центру персоналізованої медицини.
- Відкриттю нових центрів з надання спеціалізованої медичної допомоги (центр лікування інсультів, трансплантаційний центр).
- Створенню Центру сімейної медицини ХНМУ.
- Подальшого розвитку Центру ментального здоров'я ХНМУ.

Ректор

Валерій М'ЯСОЄДОВ